

BOGOLJUB

CERKVEN LIST ZA SLOVENCE

Izhaja začetkom
vsakega mesca

Izdaja Kat. bukvarna
Tiska Katol. tiskarna

Stane: za celo leto
K 2'—; za Nemčijo
K 2'50; za Ameriko
in vse ostale zunanje
kraje K 3'—

Spisi in dopisi se
pošiljajo uredni-
štvu, naročnina in
darovi pa upravni-
štvu „Bogoljuba“
v Ljubljani

Spisi se morajo po-
slati do 10., dopisi do
15. prejšnjega mesca

Koledar za januar.

Namen molitve za januar, določen od sv. očeta:
Apostolstvo molitve in lajikov.

	Dnevi	Godovi	Posebni nameni molitve in vsak dan vsi nujni dogodki.	Češčenje presv. Rešnj. Telesa	
				Ijublj. škof.	Iavant. škol.
1	Petek	Obr. J. N. leto	Blagoslov Srca Jezus. za celo leto	Trnovo Lj.	} Stari trg
2	Sobota	Makarij	Skorajšnji in srečni konec vojske	Dobrava p. Kr.	
3	Nedelja	Ime Jezusovo	Češčenje presv. Imena Jezusovega	Babno polje	} Sv. Martin p.
4	Poned.	Simon, stot.	Vdanost v voljo božjo	Planina p. C.	
5	Torek	Genovefa	Katoliški časopisi	Javorje p. Lit.	} Sv. Elizabeta
6	Sreda	Sv. Trije Kralji	Sv. Cerkev med neverniki. Balkan	Sv. Trije Kr.	
7	Četrtek	Valentin, šk.	Stanovitnost v dobrem	Stari log	} Bolnica Sp.
8	Petek	Severin	Sotrudniki in bralci „Bogoljuba“	Mozelj	
9	Sobota	Bazilisa	Izgubljena mladina	Red. 1/2 M. 1/2 R.	} Razborje
10	Nedelja	Pavel, pušč.	Samozataja in pravo kršč. mišljenje	Begunje p. R.	
11	Poned.	Higin	Naši ranjenci	Olševek	} Sv. Ilj
12	Torek	Ernest	Naši zdravniki	Morobic	
13	Sreda	Veronika, n.	Srečna vrnitev vojakov iz vojske	Trnje	} Pameče
14	Četrtek	Hilarij	Nagle in neprev. smrti, reši n. o G.	Unec	
15	Petek	Maver	Duh pokorščine v družinah	Podzemelj	} Sv. Peter
16	Sobota	Honorat	Vsi, kateri nas obrekujejo	Sora	
17	Nedelja	Anton, pušč.	Blagoslov pri živini	Železniki	} Podgorje
18	Poned.	Stol sv. Petra	Rimska Cerkev in razkolniki	Sv. Peter Lj.	
19	Torek	Kanut, kralj	Naš cesar in vsi kralji in vladarji	Spitalič	} Sv. Daniel
20	Sreda	Fab. in Seb.	Naši vojaki in orožniki	Kočevo	
21	Četrtek	Neža	Ljubezen do čistosti, zlasti med dekl.	Sela p. Kam.	} Sv. Jožef
22	Petek	Vincencij	Potrpežljivost v nadlogah	Goriče	
23	Sobota	Zaroka B.D.M.	Ženin in neveste	Poljanica	
24	Nedelja	Timotej	Pogosto sv. obhajilo	Brezovica	} Mar. cerk. v C.
25	Poned.	Spr. sv. Pavla	Spreobrnjenje grešnikov	Vrhnika	
26	Torek	Palikarp	Katoličani v Mali Aziji	Mavčice	} v Celju
27	Sreda	Janez Zlat.	Naši škofje in vsi oznan. bes. božje	Stara Belica	
28	Četrtek	Pavla, vdova	Vdove in sirote	Goče	} v Celju
29	Petek	Frančišek Sal.	Krščanska vzgoja mladine	Salezijanci	
30	Sobota	Janez Milost.	Naši dobrotniki	Peče	
31	Nedelja	Peter Nol.	Vsi v januarju umrli	Senožeče	} Šol. sestre v C.

Darovi:

Za balkanske misijone: Vlč. g. vikarij J. Fon 5 K (za Bosno); neimenovana za strada-joče 8 K; neimenovan 10 K; neimenovana iz Semiča 6 K 30 vin.

Za misijone: Janez Krošelj, Konjice, 10 K.

Za novomašnike v Bosni: Neimenovana iz Semiča 20 K.

Za Bosno: G. vikar Meznaršič v Vrtojbi 34 K; Cecilija Kolednik 2 K.

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda: Žup-nija Trnovo 100 K; Begunje še 1 K; Spodnja Idrija 20 K; Sodražica 10 K 30 vin.; šmartno pri Litiji 138 K; Dol pri Ljubljani 23 K 20 v.; Vavta vas 15 K 20 vin.; Mavčiče (II. zbirka) 14 K 40 vin. (4 venci); Marijina družba v Lichtenturnu 60 K; gdčna. Rozalija Miklavčič zbrala 7 K 20 vin.; Jože Pintar, Sorica, 5 K.

Za božično darilo vojakom: Antonija Levstik, Labod, 5 K.

Za cerkev sv. Jožefa v Ljubljani: † vlč. g. Jurij Dernovšek 200 K; preč. g. kanonik Lavrenčič 80 K; vlč. g. Ig. Zaplotnik 50 K; Goršič Jožef 100 K; delavke tobačne tovarne 40 K; Jož. Burger 25 K; Kat. Gerčar in Jos. Widmar po 20 K; vlč. gg. G. Schiffrer, Jos. Cerjak, Neža Kožak in Janez Markič po 10 K; M. Pugelj nabrala 50 K; M. Petkovšek 5 K; več neimenovanih 130 K; Jan. Slana 5 K.

Misijon.

Hčerke iz dobrih rodbin, ki študirajo v sebi poklic za redovništvo in se hočejo posvetiti vzgoji revnih otrok in misijon-skemu delu v tu- in inozemstvu, se sprejmo v

samostan Srca Jezusovega
(Herz-Jesu-Kloster)

Dunaj XXI. Leopoldauerstrasse 123.

Nekaj lepega in veselega za vse žalostne in trpeče.

Kdo med nami ni nikoli žalosten? Kdo še ni imel na svetu nič trpeti? Ne dobite ga pod solncem! Trpljenje in žalost sta delež Adamovih otrok, pregnanih iz raja, tavajočih po dolini solzâ. Človek pride z jokom na svet, in s solzo v očesu se posloví od njega. Otrok mora biti star vsaj že eno leto, da more usta na smehljaj nategniti, pošteno zasmeja se komaj pri štirih letih; prejoka in prevpije pa v tem času vsak, tudi kraljevi otrok, že toliko, da so ga vsi naveličani poslušati. Solzna dolina, — ne nosiš zastoj tega imena!

Če je pa trpljenje naš delež na svetu, nas vsakdanji spremljevalec, če — kakor pravimo — igra takó veliko ulogo v našem življenju, potem je pa pač zelo, zelo potrebno, da imamo prave misli, prave pojme, prave nazore o trpljenju.

Iz tega vzroka je bil pri »Bogoljubu« že dalj časa sklep storjen, da hočemo s početkom letošnjega leta začeti pisati o trpljenju in ga pokazati v pravi luči. — Ali poleg vsega trpljenja, ki nas spremlja v navadnih okoliščinah, je pa prišla zdaj še ta strašna vojska, in trpljenje, križi, težave, skrbi, žalosti, bridkosti so se ali se bodo kar nagromadile nad nami. Zato je letos dvakrat potrebno in upravičeno, pisati in premišljevatí o trpljenju. Želeli bi pač, da bi tole premišljevanje brali vsi trpeči in žalostni. In če poznate take, dajte jim tole brat, ali še bolje: sami naj se naroče na »Bogoljuba« in naj berejo! Ravno zato — kakor je bilo že v zadnji številki minulega leta rečeno — število naročnikov »Bogoljuba letos kljub vojski ne smé pasti ampak mora le zrasti! Saj ljudje nikoli niso takó potre-

bovali pouka, vspodbude in tolažbe kakor zdaj.

Pravimo: Treba je imeti prave misli, prave pojme, prave nazore o trpljenju. Največja — ali še bolje rečeno: vsa nesreča pri trpljenju je namreč ta, da imamo trpljenje za veliko nesrečo. Zato trpimo neradi, z godrnjanjem, pritoževanjem in obupovanjem, in zato — brez zaslužnja ali vsaj z malim, premalim zasluženjem. Ko bi torej prišel kdo med nas, pa bi nam, ki trpimo in pri tem tarnamo, rekel: Prijatelj, to kar imaš ti za nesrečo, je pravzaprav le tvoja sreča; poglej si to reč od druge strani, pa se ti bo vsa drugačna videla; to je biser, zaklad, samó poznaj ga ne, — ko bi nam kdo to povedal, bi nam storil veliko dobroto, bi nam trpljenje olajšal in osladil; bi storil, da bi trpeli rajši in z večjim zasluženjem. In to ravno želi storiti »Bogoljub«.

Trpljenje da je sreča, biser, zaklad — kdo je to rekel?! Bejžte to komu pripovedat, — kdo vam bo verjel! Cel svet je od nekdanj ravno nasprotno mislil, in vsak človek — le vprašajte kateregakoli — vam bo povedal, da trpljenja in križi in težave in žalosti to so naša nesreča. Ko bi le teh ne bilo na svetu, potem bi bilo že prijetno živeti. Od nekdanj je svet trpeče in žalostne miloval, vesele in »srečne« pa blagroval. Vsi ljudje takó mislijo in govorijo.

Nekdanj pa je prišel od nekod nekdo — saj ga vsi dobro poznate; nenavadno je bilo življenje njegovo: v hlevu je bil rojen kakor nobeden, umrl pa na križu kakor hudodelec — torej ta posebni mož je prišel med ljudi in začel govoriti čisto drugače kakor ljudje navadno govore! Odprl je nekega dne svoja usta in spregovoril, česar

svet dotlej še ni slišal: **Blagor žalostnim! Blagor trpečim! Blagor preganjanim!** . . .

Blagor žalostnim? preganjanim?! Kaj govoriš? Mož, kdo ti je to povedal, odkod imaš te nauke? — Hočete vedeti, odkod? Iz nebes! V nebesih takó mislijo in sodijo o žalosti in trpljenju. Blagor žalostnim, trpečim, jokajočim! To je nebeški nauk, nebeška modrost, nebeška filozofija . . .

Da, nebeški nauk, nebeška modrost. O krasen tak nauk, o blaženi nauk, nauk, ki spreminjaš pelin v sladkost, trnje v rože, solzno dolino v preddvor nebeški! Ta nauk je za vse trpine v resnici »evangelij« to je: veselo oznanilo. Kakor solnce posije na mračno zemljo, jo razsvetli, da zažari v solnčnem blesku, takó razlije ta nauk nebeško luč na solzno zemljo, in naše trpljenje — križ — zažari v tej luči v nebeškem blesku, da se nam križ vidi vse drugačen, vse lepši, svetlejši, prijaznejši, prikupnejši, kakor pa ga gledamo z navadnimi očmi. — O blažena usta Gospodova, ki ste nam prinesla in oznanila ta nauk; blaženo oznanilo zemeljskim trpinom; nebeško mazilo za naše rane; svet evangelij! Ta nauk je prinesel »mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje«. Mir — ob vsem preganjanju, vdanost — pri vsem trpljenju, zadovoljnost — pri vsem pomanjkanju.

Blagor žalostnim! Blagor trpečim! Blagor jokajočim! Takó nas uči naša vera. O kakó lepa je ta vera! Že samo ta nauk nam priča, da ta vera ni doma na zemlji, da je višjega izvora, da je prišla od drugod, od zgoraj, iz nebes od Boga samega. Vera, ki spreminja jok v smeh in solze v bisere! . . .

In nauk, ki nam ga je Bog-človek prinesel iz nebes, je on tudi sam najprej izpolnjeval. Bog, ki mu je bila zibelka — jasli, njegov delež — sumničenje in preganjanje, njegovo krepčilo — žolč, mrtvaška postelja — križ, blazina — trnjev venec.

In za tem vzornikom, s križem obloženim, s trnjem venčanim, sumničnim, sovražnim, preganjanim celo življenje, so hodili skoz vsa stoletja njegovi zvesti učenci in prijatelji — tudi s križem obloženi, s trnjem venčani, sumničeni, sovraženi, preganjani. In štelj so si v največjo čast in srečo, da so mogli biti podobni svojemu Gospodu. Za kelih grenkosti so dobili zdaj v delež čašo nebeških sladkosti, katerih ni mere in ne konca. In zdaj okušajo, kako res je, kar so govorila usta Gospodova: Blagor žalostnim, ker potolaženi bodo! Potolaženi, oveseljeni, osrečeni, vzradoščeni brez konca in brez mere! . . .

Pa bi mi hoteli več vedeti, bolje razumeti, drugačen delež imeti kakor ti božji izvoljenci?! Kaj pa mislimo! S slepoto smo udarjeni, če križ proglašamo za našo nesrečo; mrena je na naših očeh. Mi vidimo samó zemljo in nič drugega; samó eno ped pred seboj in nič naprej. O sveta vera, luč nebeška, odpri nam naše oči, razsvetli našo temo, razjasni in razžari nam to na videz mračno zemljo, in te nam zoprne križe in težave na njej, da bomo vskliknili s polnim prepričanjem:

O sveti križ, življenja luč,
o sveti križ, nebeški ključ,
ponižno te častimo,
zvestobo obljubimo,
zvestobo obljubimo!

(Prihodnjicé dalje.)

Priporočajte in razširjajte »Bogoljuba«! V teku tega leta bo prinesel mnogo podučnega in tolažilnega, primernege za sedanje grozne vojskine čase. V prihodnjih številkah začne prinašati tolažilna pisma: ženi, materi, očetu, otroku vojaka, ranjenemu vojaku in domačim pad-

lega vojaka. V vsaki številki eno pismo. Torej širite »Bogoljuba« z vso gorečnostjo, da bo mogel v tem resnem času več dobrega storiti! Če je sedanjí čas sploh primeren, da vojsko kar mogoče v dobro uporabimo, je tudi primeren za širjenje »Bogoljuba«.

Molitev za svoje domače v vojski.

(Za enega ali več, kakor je potreba.)

O Gospod vojnih trum, gospodar vojská. Priporočam ti uboge vojake, ki so morali zapustiti vse, da branijo državo in

nas varujejo pred strahotami vojske. Posebno pa ti priporočam tistega (tiste), ki je (so) mojemu srcu najbližji.

O Bog, ne zapusti ga (jih) v strašnih nevarnostih, ki ga obdajajo; krepčaj ga v težavah, ki jih prenaša; varuj ga skušnjav, greha in pogubljenja.

Daj, da bo strašne vojske kmalu konec in da bomo uživali zopet mir ter ti bomo mogli mirno in zvesto služiti in ti hvalo dajati za yarstvo in pomoč, ki nam jo boš v svoji preobilni ljubezni podelil.

Ko bi bil pa ranjen, pomagaj mu, o Bog, da bo svoje bolečine vdano prenašal in zadobil zopet zdravje.

Če bi prišel v ujetništvo, tedaj, o Bog, ga ne zapusti, tolaži in osrčuj ga v tuji deželi, ostani pri njem, da se zopet srečno vrne na svoj dom.

Ko bi bila pa tvoja sveta volja, da pade v boju, potem o Bog, daj mu srečno

smrtno uro, srčno skesanost in popolno spravo s teboj, preden stopi pred tvoj sodni stol. Stoj mu, mili Jezus, na strani v zadnji sili, naj se loči odtod v tvoji milosti in spočije v svetem raj, kjer se bomo enkrat zopet sešli in nikdar več ne ločili.

Meni pa daj tolažbo in moč, da se mirno vdam v sklepe tvoje svete volje in molim s tvojim božjim Sinom: Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih od mene; pa ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi!

Priporočam ga pa tudi tebi, o sveta Mati božja in tebi, o sveti Jožef. Tebe, njegovega sv. angela variha in patrona prosim, stojta mu vedno na strani in podpirajta ga pred prestolom božjim s svoje mogočno priprošnjo.

(Prihodnjič molitev za padlega vojaka.)

Pri jaslicah v novoletni noči.

Pred jaslice, pred rajskomilo Dete me zopet zvalil je božični zvon, da se zahvalim za dari prejete, ko staro leto niža se v zaton.

Premnog nocoj pred jaslice pokleka, zaupno dviga v Detece oči; presrčno hvalo Večnemu izreka, iskreno prosi novih milosti.

Bolnik razkriva tu pekoče rane, odpira srce, kjer boleat ga žgè, in okrepcan in potolažen vstane, ko nanj se božje Detece ozrè.

Mladina se nocoj ob jasliah zbira, odraslemu zrcali tu mladost, in starčlu, ki že v poznih letih hira, ponavlja tu se davnih dni radost.

Tu staro leto, predno v večnost zgine, še za slovo trenutno postoji; tu zarja leta novega zasine, bodočnost mračna tu se nam zdani.

Nad štalico božična zvezda vzhaja, — obračaj nanjo upno se zemljan! — S tolažbo srca zemeljska navdaja in vodi nas v zveličanja pristan.

Limbarski.

Slovenci — narod Marijin.

To prelepo spričevalo nam daje nepri-stranski tujec.

Izšla je nedavno velika knjiga, pisana v nemškem jeziku, ki opisuje vsa božja pota v Avstriji. Knjigo je spisal dunajski duhovnik Alfred Hoppe, ki je vsa ta božja pota tudi sam obiskal.

V knjigi piše o nas Slovencih:

Če se vozimo z železnico po lepi kranjski deželi, vidimo vsepovsod, da stane tu pobožno in radodarno ljudstvo, ki rado zida tudi božje hiše; kajti nikjer drugod ni toliko cerkvâ in kapelic kakor na Kranjskem. Skoro na vsakem griču, na vsaki gori se beli cerkvica, ki ljubko pozdravlja trudnega romarja. Da, tu po teh gričih in logeh pre-

biva v božjem strahu dobro ljudstvo, verni slovenski rod. Potovanje po teh krajih nam gotovo ostane v neizbrisnem spominu.

Na drugem kraju knjige zopet pravi: Vse slovenske dežele brez izjeme imajo eno značilno posebnost, namreč zelo mnogo gorskih svetišč. Kjerkoli se narava količkaj vzdiguje, že sezida pobožni Slovenec cerkvico. Znano je, da se vidi od Sv. Petra pri Brezjah s prostim očesom 120 cerkvâ. Skupno število gorskih svetišč po celem Slovenskem je gotovo do 1000, najbrž še čez.

Ali so potrebni ti večkrat visoki in lepi božji hramovi? Edini odgovor na to vprašanje je: Ne, potrebni niso! Saj vsi dobro vemo, da je večina teh cerkvâ skoro

celo leto praznih in neobiskanih. Le ob do-
ločenih letnih shodih jih obiskujejo pobož-
ne trume romarjev. Ali naj pa grajam o
to navado slovenskega naroda? — Naj
graja, kdor hoče, ampak mi se ne bomo
nikoli strinjali s to grajo. Nasprotno: iz ce-
lega srca se veselimo ljudstva, v ka-
terem se skriva toliko vzvišenega
čustvovanja, toliko vneme za čast
božjo, toliko žive in močne vere in
obenem toliko poezije, da sledi, ne
oziraje se na nizka vprašanja vsakdanjosti
in potrebe, edino le vzvišenemu nagonu
srca in ki ni mirno in zadovoljno, dokler
ne postavi svojemu Gospodu kamenitega
Tedeuma na najvišje vrhove najlepših gorâ
in gričev, in ki v svoji nesebičnosti noče s
temi stavbami nič drugega kakor moliti
očitno veroizpoved: Gospod verujem, Gos-
pod upam, Gospod, tebe ljubim nad vse!
Vedno nas obide neko notranje veselje, ko
vidimo, da so na svetu še ljudje, da, celi
narodi, ki ne premerijo vsega z vatlom in
ne pretehtajo vsega na tehtnici, ampak ki
delajo vse le z vzvišeno mislijo na ono-
stransko življenje.

In na tretjem mestu v knjigi reče
zopet:

Sicer pa ostane neovrgljivo, da so Slo-
venci med vsemi avstrijskimi narodi naj-
bolj goreči romarji, alj z drugimi besedami
— kar je skoro isto: Če zasluži kak
narod pod avstrijskim orlom
ime »Marijin«, tedaj ima brez
dvoma največjo pravico do
tega imena slovenski narod,
kar bi lahko dokazali na podlagi števila
romarskih cerkvâ in romarjev.

Zato pa čast tebi, rod slovenski, vzlju-
bil sem te na svojih popotovanjih in zgled
tvoje goreče, požrtvovalne ljubezni do
Boga je tudi mene ogrel in navdušil. In
ravno to živahno zanimanje za tvoja božja
pota je mene, tujca, navdušilo, da sem od-
krito povedal, kar mi je narekovalo srce
samo od sebe.

To spričevalo tujca, ki nima nobenega
posebnega vzroka, se nam Slovencem do-
brikati, nas zelo veseli. Naj bi res bil in
ostal in še vedno bolj postal narod sloven-
ski — narod Marijin!

Spokorna molitev sv. Avguštna,

prav primerna za sedanji vojni čas.

Pred tvoje oči, o Gospod, stavimo
svoje grehe in z njimi primerjamo kazni,
ki smo jih prejeli.

Če pomislimo na hudo, kar smo ga
storili, tedaj je manjše to, kar trpimo, in
večje, kar smo zaslužili; težje kar smo za-
grešili, lažje, kar imamo prenašati.

Čutimo kazen za grehe, grešiti pa ne
nehamo.

Pod tvojimi udarci je strta naša sla-
bost, hudobija naša pa ne jenja.

Duša naša se topi v žalosti, ošabni til-
nik pa se noče upogniti.

Življenje naše ječi v bolečinah, v de-
janjih pa se ne poboljša.

Če potrpežljivo prizanašaš, o Gospod,
se ne spreobrnemo; če kaznuješ, ne vzdr-
žimo.

Ko smo tepeni, priznamo, kar smo za-
grešili; po obiskanju pa brž pozabimo, kar
smo objokovali.

Če stegneš svojo roko, obetamo po-
boljšanje; ko meč odmakneš, ne izpolnimo
svoje obljube.

Ko udariš, vpijemo, da prizanesi; ko
prizanesiš, te znova dražimo, da udari.

Glej, Gospod, mi priznavamo svojo
krivdo; vemo, da če ne odpustiš, bomo po
pravici poginili.

Podeli torej, vsemogočni Oče, brez
našega zasluženja, za kar te prosimo. Ne
pozabi, da si nas ustvaril iz nič, in da nas
nikdo ne more rešiti, kakor edino ti.
Usmili se nas in reši nas ne zavoljo nas
ampak po zaslugah svojega Sina, našega
Gospoda, Jezusa Kristusa. Amen.

Božje Srce — ti si moje solnce!

1. Pogledj to Srce!

(Besede Jezusove bl. Marjeti Alakok.)

V vesoljnem stvarstvu ne poznam stvari tako močocene in blagodejne, kot je veličastno solnce — to žarno oko vesoljstva, kras neba, radost stvarnice. Kakor močocna baklja razsvetljuje ter ogreva našo zemljo. Vsa svetloba in toplota izvirata iz solčne oble in zato je pa tudi solnce vir vsega gibanja in življenja na zemlji in v ozračju ter vir vse rodovitnosti.

Hladno jutro. Polagoma se dani. Na vzhodu vstaja rdeča zarja. Kar se prikaže zlato solnce v vsem veličastvu! Krasen prizor, ko plava polagoma vedno višje na nebesnem svodu! Vsa narava oživi ter se veseli; travniki se svetlikajo v tisoč in tisoč rosnatih kapljicah, cvetlični vonj napolnjuje ozračje, zbori drobnih ptic žgole Stvarniku veselo jutranjo pesem. Ko pa dokonča svojo dnevno pot ter zatone tam proti večerni strani, se še poprej poslovi z rumeno večerno zarjo, češ, koj drugi dan zopet pridem v isti krasoti vas oživljat ter osrečevat.

Ko bi ljubo solnce izostalo, bi ne zelenel noben grm več, nobena bilka bi ne pogнала; pomrli bi vsi ljudje in žive stvari; naša zemlja bi postala pusto ledeno polje, zažrnjeno v večno temo.

Žarno, ustvarjeno solnce na nebu je krasna podoba večnega, neustvarjenega Solna. Kakor solnce na nebu neprestano gori ter izžareva blagodejno svetlobo in toploto, enako je — seveda še vse v višjem pomenu — veliki Bog, bivajoč v nepristopni luči, vedno plamteč ogenj ljubezni, dobrotljivosti, usmiljenja. Solnce na nebu bo enkrat otemnelo ter ugasnilo, večno Solnce pa bo žarelo vse veke. »Bog je ljubezen,« vzkliknem z apostolom ljubezni, sv. Janezom; in sicer večna, neminljiva ljubezen! O, božje Solnce, molim Te! V kako krasni luči se je prikazala ta božja ljubezen že pri stvarjenju...

Trojedini Bog, prepoln blaženosti od vekomaj, je sklenil, da je ustvaril svet... »Po Gospodovi besedi je utrjeno nebo in po dihu njegovih ust vsa njegova krasota.« (Ps. 32.) Vsemirje je napolnil z zvezdami, katerih vsaka kot svetovna baklja poveljuje veličastvo njegovo. Zemljo je ozaljšal z zelenjem, cvetjem in drevjem, vode je napolnil z ribami, zrak z zbori pisanih ptic, ki oživljajo in razveseljujejo naravo...

»Veliko knjigo imam pri rokah,« pravi sv. Anton puščavnik, »pestro naravo, ki me obdaja. Sedaj gledam veliko pisano sliko zemlje, sedaj zopet srebrno pretkan list nočnega neba, sedaj veličastno podobo širnega morja; v njih pa ozrem in premišlujem kot v ogledalu odsvitajočega se Stvarnika...« Naposled je postavil Bog stvarstvu krono: naredil je človeka, ki je nekak »mikrokozmos«, t. j. svet v malem; narava krog njega je le razširjeno človeško telo. (Hettinger.) In kako je Vsemogočni odlikoval človeka! Vtisnil je njegovi duši svojo veličastno podobo, za svojega otroka ga je naredil, oblekel je njegovo dušo z žarom svoje milosti... raj mu je bil kraj neskaljene sreče in blaženosti, šel je nasproti večnemu raju! O moj Bog, kako lepa so tvoja dela, saj imajo svoj izvor in začetek v globinah božjega Srca!...

Toda gorje! Človek, preslepljen po bliščeči laži satanovi, je postal upornik proti božji volji, zaslužnil se je satanu ter je tako padel globoko, obenem pa s seboj potegnul v brezno pogube cel človeški rod. Zgubljen je bil zemski raj, zgubljen — o groza — tudi nebeški raj... Črni oblaki božje pravice in jeze so zastrli nebo. Skrilo se je solnce božje ljubezni...

Pretrsljiv vtisk je naredila človekova nesreča na Večnega. »Ko je videl Bog, da je vse življenje obrnjeno na hudo, se je kesal, ker je ustvaril človeka. (Gen. 6.) Čudno kesanje! A premagala sta ljubezen, usmiljenje.

Zopet je posijalo solnce božje ljubezni še v žarnejšem svitu! »Vam, ki se bojite mojega imena, bo izšlo Solnce pravice,« govori Gospod. (Malah. 4). Pogledjte ljubezen! Večna Beseda je postala meso! In božja neskončna ljubezen se je poosebila v božjem Srcu učlovečene Besede... Ljubki sijaj božje dobrote in milobe je posijal v srca nesrečnih ljudi! Pogledj božje Detece v Betlehemu! Ljubko se smehlja sredi uboštva in trpljenja. Srce mu bije radosti in veselja, ker sme odrešiti svet. O, malo Dete, ti veliki Bog! Bliščeči, krlati angeli pri jaslicah pojó pesem miru in veselja! In iz tvojih lepih očesc sije nebeška blaženost in ljudomilost! »Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.« Kako sladka, osrečujoča božična pesem!

Izšlo je to Solnce pravice v Beliehemu, zašlo pa je na sveti gori Golgoti... Glej, Jehova visi pribit na križ. To je dan, ko sklepa poroko ljubezni s človeškim rodom; in ta dan je dan največjega veselja za njegovo Srce (Vis. pesem 3), pravi Sv. Duh. Poglejte ga, kako visi ta božji ženin na križu med nebom in zemljo! Njegova ljubezen je večja kot njegova bolečina. Roke široko razprostira, glavo nagiba k poljubu... Vse ljudi bi rad objel ter ponesele v svetla nebesa kot ljubljene brate in sodediče. V Srcu pa mu zeva globoka rana. Poglej skozi to sveto rano v tajnostno svetišče božjega Srca in čitaj v njem pretresljive besede: Bog je ljubezen... In ognjeni plameni božjega Srca so ogrevali srca vernikov; Jezus jim je bil luč, tolažba, raj, zastava večnega blaženstva.

Toda položoma so se ohladila srca za Boga. Posebno v 16. in 17. stoletju po velikem odpadu luteranov je ljubezen božja skoraj ugasnila na zemlji. V teh žalostnih časih je mili Jezus posegel po zadnjem sredstvu, da reši človeštvo ter zopet podžge ogenj božje ljubezni: Razkril je ljubezni plamteče svoje Srce.

Zgodilo se je to v letih od 1673. do 1675. Za posredovalko je izbral bogoljubno, a svetu nepoznano devico iz reda Marijinega obiskovanja, bl. Marjeto Alakok v Paray le Monialu. Prikazoval se ji je navadno ter razodeval svoje božje Srce, ko je klečala pred Najsvetejšim, in to na razne načine. Sedaj je videla to presveto Srce na ognjenem, plamenečem prestolu. Drugičkrat se je svetilo bolj kot žarno solnce na nebu; na vse strani so udarjali goreči plameni; prozorno je bilo kot gorski kristal, ovito s trnjevim vencem, predrto s sulico, na vrhu je bil zasajen križ... Trnjevi venec in rana sta značila bolečine, ki mu jih povzročajo grehi... križ spominja na njegovo revščino, bolečine, zaničevanje za časa njegovega življenja... Pri teh prikazovanjih je izražal Zveličar svoje goreče hrepenenje, da bi ga ljudje bolj ljubili ter željo, da bi jih odvrnil od pota pogube. Zato je sklenil, na stežaj odpreti

svoje božje Srce, to nepregledno zakladnico ljubezni, usmiljenja, milosti, posvečenja. To njegovo neizmerno ljubezen naj bi pa častili pod podobo njegovega telesnega Srca. Obenem pa je bridko tožil nad nehvaležnostjo ljudi ter zahteval spravo, zadoščenja...

»Poglej to Srce, ki je ljudi tako ljubilo, da ni nič opustilo, ampak se je popolnoma povžilo, da bi pokazalo svojo ljubezen. Kot povračilo pa žanjem skoraj od vseh le nehvaležnost...«

Kakor takrat, tako še tudi danes Jezus milo prosi in bridko toži! Kdo bi mogel preslišati ta mili klic ter božje Srce pustiti brez tolažbe? To zahteva tudi naš lastni blagor. Saj želi Jezus po zakladih svojega božjega Srca osrečevati posameznike, družine, narode... Njegovo sv. oko gleda z žalostjo, kako se človeštvo pogreza v materijalizem ter noče poznati kaj višjega kot grudo; kako vse hlepi po uživanju in razbrzdanosti; kako narašča grozno sovrašтво med stanovi in narodi, kako divjajo skoraj po celi zemlji krvave vojske, da teče kri v potokih. Tega je kriv žalosten odpad od Kristusa. H Kristusu nazaj, bodi naš klic! Pohitimo na njegovo božje Srce, to blagodejno ognjišče večne ljubezni! To Srce podžiga v naših srcih božjo in medsebojno ljubezen. Tukaj se ogrevajo mrzla srca grešnikov, mlačni črpajo gorečnost, pravični rast v popolnosti... Pri ognju božjega Srca vladajo edinstvo, mir, red, sreča posameznikov, družin ter človeštva sploh.

»Pobožnost do presv. Srca je dandanes poseben znak Cerkve, je njena rešilna ladja, zastava bodoče zmagе, podlaga vsega upanja za boljšo bodočnost. (Leo XIII.)

Povabim te, dragi bogoljub; spremijaj me in pojdi z menoj. V daljši vrsti član-
kov hočeva pregledovati bogastvo in mi-
loto božjega Srca. Ogrevaj si srca pri
tem blagodejnem, večnem Solncu! Naj naju
vodita Marija, mati lepe ljubezni ter sv. Jo-
žef, prijatelj božjega Srca! (Dalje.)

Mir s tabo!

Mir s tabo!...

Mir s tabo...
junak in mučenik!

Ob tebi stal sem v tihi gorski koči,
ko si od nje jemal slovo;
ko tvoja mati je v molitvi vroči
prekrižala s tresočo te roko
v slovo...

Ko trgal krvaveče si srce
od žarkoljubljenih otrok,
ko klicale so te nazaj solze,
za tabo stezala se vrsta malih rok,
ob tebi stal sem jaz.

Bil s tabo sem takrat — junak
si stopil pred domovja žrtvenik...
In zdaj — na čelu mrzlem smrti znak —
o, zdaj si mučenik!

Na tujih tleh k počitku te vlože...
Ne bo krasila žena spomenika,
a v žrtvi tvoji močna in velika
bo žena mučenika.

In mati tvoja za tvoj grob ne zve,
a ti ponos boš njeni sivi glavi,
saj ve, da večno gledala v višavi
bo sina v mučeniški slavi.

Ob tebi stal sem v uri žalnogrenki,
ko dvoje src je rezal vojni meč,
ti — mož brez solz — v solzah vtopljeni ženki
zaklical zadnjikrat pozdrav drhteč
v slovo...

Ko dom zapuščal si s trpečo dušo,
ki tisočkrat si bil privezan nanj;
ko zadnjič si poiskal grobno rušo
očeta svojega, da moliš zanj:
ob tebi stal sem jaz.

Ne bo otrôk na tvoj samotni grob,
ne bodo ti kropili spomenika,
a v duši jim bo vedno zlata slika
očeta — mučenika.

Mir s tabo, mir!
Nad zvezdami se zate venec spleta,
pozdravlja te mučencev vrsta sveta,
junak in mučenik,
mir s tabo, mir!

M. Elizabeta.

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Dalje.)

Vzgoja bodi krščanska!

Pa obrazložimo zdaj podrobneje tiste verske resnice, ki naj se otroku že v domači hiši posebno globoko zasadé v srce, da bodo vzrastli otroci res polni krščanskega duha in da se bo lahko reklo: njih vzgoja je bila res krščanska.

Prva je ta: Otroka naj poučujejo in prepričujejo starši že od zibel, da je Bog povsod pričujoč in da vse vidi in vse ve. To vzbudi in utemelji v otroku tisti svetí strah božji, ki je — kakor smo že spredaj zatrčili — otroku vse življenje najboljši vodnik in najzanesljivejši varih

njegove plemenite samostojnosti. To pričanje: Bog me vidi povsod — vžge v otroku tudi tisto žilavo delavnost in sveto gorečnost, ki mu daje veselje do skritih dobrih del, vrhu tega pa še tudi pogum za boj v vseh skušnjavah. O da bi vedeli starši, koliko je to vredno pri vzgojnem delu, če je otrok pri dobrem in ob slabem prav v dno duše prešinjen o vsepričujočnosti in vsevednosti božji! Dober vzgojni uspeh pri takem otroku ne more izostati.

Milačev Peterček je bil na planini. Tja je nesel za živino sol in pastirju slanine.

Pot gor in dol je bila pa dosti dolga in grda. Ko se je Peterček vračal, so se mu že hudo kregala čreva. Ej, kako bi mu bila šla tedaj v slast tudi suha skorjica ajdovca! Glad še volka do hiše prižene. Pa kaj zagleda Peterček? Še na pol pota — še daleč do doma — ob stezi pa jerbas, cel jerbas ljubeznive pogače. Spomni se Peterček takoj, kam gre ta kruh: potovka ga nese v planinsko kočjo za gospôdo. Pa je jerbas tu za kratko odložila in šla pit k studencu. Velika skušnjava zgrabi Peterčka: toliko hlebčkov — nič se ne bi poznalo — škoda bi tudi ne bila posebna — sila pa velika — in vidi ga nihče . . . Pa se hipoma zdrzne in vzdihne: »Oh ne; Oče nebeški me vidi. Rajši sem lačen, kakor da bi bil Bog žaljen.« — Pa jo ubere, kar ga nože neso proti domu; samo da je prej proč od zapeljive pogače in rešen skušnjave. Lejte, takih junaških značajev je zmožna vzgojiti iz vihravih otrok le krščanska vzgoja. Brezverska plitvost nikoli!

Druga resnica, ki je tudi nekakšen temelj za krščansko vzgojo, je ta: Vse, kar ni greh, je od Boga, našega najboljšega Očeta. S to resnico je bodrila makabejska mati svojega najmlajšega: »Prosim te, dete, ozri se na nebo in na zemljo in na vse, kar je tam, in pomisli, da je Bog iz nič ustvaril to in človeški rod.« (II. Mat. 7. 28.) Neprecenljive važnosti je ta verska resnica o vsemogočnosti in previdnosti božji za blaženje otroškega duha in za utrjenje v krščanskem mišljenju in življenju. Ob nji se nauči otrok hvaležnosti do Boga, kadar ga doleti kaj dobrega; pa tudi voljne potrpežljivosti, kadar ga zadene kaj hudega. Hvaležnost in potrpežljivost pa sta dve čednosti, ki se brez njih ne izhaja in ne napreduje v krščanskem življenju. Kako potrebno je torej, da se jima otrok privadi že v zornih letih!

Draganova Anica je ležala na smrt bolna. Njen stric je bil več zdravnik. Kar je mogel si je prizadel, da ohrani otroku mlado življenje. Obisk na obisk, poizvedbe in posveti, pa zdravila taka in taka — pa se le ni hotelo okreniti na bolje. Anica je sicer rade volje ubogala in jemala zdravila, sladka in grenka, pa obkladke mrzle in gorke, pa čaje domače in tuje, — toda za življenje ji ni bilo kdovekaj. Nekoč jo je vprašal skrbni striček: »Anica, je-li da bi rada ozdravela?« Deklica pa se je bridko nasmehnila, oči so se ji čudno zasvetile, pa je zašepetala: »Pustite me k ljubemu Jezusu! Tam mi bo najbolje.«

Kolika vdanost! Kjer je prava krščanska vzgoja, tam se priuče otroci že v rosnih mladosti, da so Bogu hvaležni za dobro in za hudo. Zavedajo se resnice, da smo tod le na poizkušnji in da Bog tepe tiste, ki jih ljubi. Zato pa krščanski starši izkažejo Bogu dolžno zahvalo povsod, koder se jim le nudi ugodna prilika — že zato, da dajo otrokom lep zgled vdanosti in zahvalnosti. Ob srečno končani žetvi ali po mlačvi, ob vsakem hlebu kruha, ob vsakem zajtrku, južini in večerji: povsod je konec zahvalni vzklik: »Bog bodi zahvaljen, ki nam je dal!« Pa tudi pri otrocih se krščanski starši ne zadovolje s tisto vodeno besedo: »Hvala!«, ampak zahtevajo krščansko voščilo: »Bog povrni!« Istotako, kadar kdo dojde: »Bog te sprimi!«, kadar kdo kaj važnega ukrene: »Bog blagoslovi!«, kadar se komu napije: »Bog ohrani, Bog te živi!«, kadar kdo odhaja: »Bog s teboj!« To vse zato, da otroci zgodaj pridejo do zavesti: Vse dobro in le dobro imamo od Boga. Če otrok to ve in je o tem prepričan, bo ljubil Boga v sreči in nesreči, v veselju in tuži, v zdravju in boleznih — kot izvor in delivca vseh milosti, kot najboljšega vodnika v blaženo večnost. Kdo bi potem trdil, da ta vdanost in ta ravnodušnost ni zlata vredna opora v vsakem človeškem življenju; za krščansko popolnost pa je kar neupna.

Tretja resnica, ki naj jo zasadi krščanska vzgoja v dno otroške duše, je ta: Leno hudo je na svetu: greh. Vse drugo nesreče in trpljenja imajo se kako dobro posledico, le smrtni greh nobene. Spoštovanje postave mora biti torej krščanske vzgoje luč in moč. Božja volja mora biti podlaga in povod za vsako človeško delovanje na svetu. Kdor ne izpolnjuje božje postave, ne ljubi Boga. Kdor pa ne ljubi Boga, je od njega odcepljen tu in bo vekomaj ločen tam. »Kdor ne ljubi, ostane v smrti,« pravi apostol. (Jan. 3. 14.)

Kako je torej važno, da starši pogosto opominjajo svoje otroke na svetost božje postave. Zlasti morajo to storiti ob vsakem prestopku, ki ga vedoma in prostovoljno zakrivi kateri izmed njih otrok. Že na glasu in obrazu se mora staršem poznati stud, ko svare otroka pred grehom. Saj so starši namestniki božji; zato morajo biti vsakrat tudi bridko užaljeni, kadar je žaljen Bog. Nanj se mora nanašati njih slednji opomin, njih slednje svarilo in pokorilo. S tistimi publicami pa, ki jih rabijo posvetnjaški starši, ko tarnajo nad zlobnostjo svojih otrok, se doseže stanovitnega uspeha toliko kot nič. Kolikrat se čuje take

vzgojne iveri: »Ali te ni sram? — Kaj bodo pa ljudje rekli! — Tako ne smeš, to je grdo! — Boš tepen! — Ali je to olika? — Samo v sramoto si mi in v škodo!« itd. To so besede, ki se primejo kakor kladvo nakovala. Krščanski oče in krščanska mati pa imata globokosežnejše nagibe: »To je Bog prepovedal! — Božjo postavo si zaničeval! — Ljubi Bog te je videl! — Svetega Duha si pregnal iz srca! — Tvoj angel varih se je jokal! — To je pot pogubljenja!« Take in enake pšice pa zadenejo verno in mehkočutno otroško srce v živo. Hkrati pa vzbudi tako krščansko spominjanje na Boga v otroškem srcu tudi živo hrepenenje po spravi z Bogom. Otrok jame ljubiti in ceniti zakrament svete pokore, se rad poniža pred Bogom, večkrat obnovi trdne sklepe, pa še odzgor prejme milost, da more premagati svoje hudo nagnjenje in čimprej odpraviti svoje napake. To je potem spet prelep sad krščanske vzgoje, nepregledna korist za otrokov časni in večni blagor, če začno mlade duše sovražiti greh in ga s pridom preganjati na sebi in na drugih.

V preprosti logarski hišici na Medvedjem brdu je živela Julika, logarjeva hčerka — nedolžen, bogoljuben otrok. Nekoč je divjala strahovita nevihta. Blisk na blisk, grom čez grom, vmes pa piš in plesket naliva. Rjav hudournik je rjul mimo hiše kot razdivjana reka. Še pogumni logar je bil v skrbeh, da je tarnal: »Bog se nas usmili in nas vari ognja in vode! Kakšna sila je to!«

— »Ata, jaz se pa nič ne bojim, če se takole bliska,« je pripomnila izza mize desetletna Julika. »Jaz sem pa še vesela.«

— »Pa kako to, ljubi otrok? Naj udari strela, ali pa naj se obrne potok proti hiši!«

— »Oh — je pa to dobro, da se zdaj nihče ne upa žaliti ljubelega Boga,« pojasni dekletce in še dostavi: »Naj bi se le zmiraj takole bliskalo in gremelo!«

Otroška beseda je to, pa kaže, kakó globok stud do greha in kako globoko spoštovanje do Boga zna vzbuditi v otroški duši pravilna krščanska vzgoja. Ali je mogoče, da bi ostal takle otrok trajno na slabih potih, ko bi tudi kesneje kdaj zašel v vrtincu življenja in krenil od božje postave?

Četrta krščanska resnica, ki naj že v otroški duši požene krepke korenine, je ta: Nele greha se treba varovati, če hočeš biti srečen na svetu in enkrat v nebesih, treba je človeku tudi dobrih

dela. Krščanska vzgoja naj po najboljših močeh vsaj izkuša, da pridobi slednjega gosenca za ta plemeniti namen: Vse, kar storim, naj bo storjeno za Boga in zaradi Boga. Ne zato bodi otrok pobožen, da bi ga hvalili ljudje; ne zato marljiv, krotak, ubogljiv, milosrčen, da bi prejel plačilo od ljudi; ampak zato, da s tem razveseli Boga in prisluži sebi plačilo v nebesih. Neizmerne važnosti je ta resnica za srečen vzgojni uspeh. Nihče ne reci: Pri otroku je to težkó; otrok je prelahkomišljen, presrečen in preveč poželjiv. Parkrat smo že poudarili, kakó je nepokvarjen otrok navezan na Boga — rekli bi: z vsemi žilicami svojega srca; kakó hrepeni po Bogu, kakó rad posluša o Bogu, kakó rad kaj stori zaradi Boga. Samó dopovedati mu treba, da imajo uprav skrita dobra dela največjo ceno pri Bogu in največje zasluženje za srečno večnost. Da se otrok tega navadi: skrito vršiti dobra dela — to je prvi in najvažnejši korak do plemenite samostojnosti. Koliko se pa krščanskim staršem tudi nudi prilik, da otroke pridobé in navdušijo za tako sveto dobrotelost in požrtvovalnost!

Recimo: če je otrok lačen, pa mu ne moreš takoj postreči — reci mu, naj natihem malo potrpi iz ljubezni do Boga, da si pridobi zaslužo za nebesa. Videl boš, kakó po otroka genilo; beseda bo padla na rodovitno zemljo. — Ali pa, če mora otrok v cerkev v trdem zimskem mrazu (n. pr. ob zornicah v adventu), pa bi rajši doma poležal v gorki postelici — spomni ga na ljubelega Zveličarja, kakó je v mrzli noči drgetal na slamic v hlevcu betlehemskega, pa bi mi natihem in voljno nič ne storili iz ljubezni do njega in iz hrepenenja po njegovih nebesih? Kakó bo to otrokovo srce vžgalo, in kakó ga bo potem ves dan radostil spomin na zjutraj opravljeno bogoljubno delo! Da, takó se uče mlade duše krščanskega junaštva: nositi svoj križ za Gospodom. Vedó, da Bog to ljubi, in da ne bo zastoj.

Zlasti na velike praznike, ob godovih in drugačnih, večjih spominskih dneh je zelo ugodno da starši pridobé otroke za marljivo opravljanje dobrih del.

»Danes je sveti božični dan, ljubi otroci! Kaj pa boste storili dobrega iz ljubezni do milega Zveličarja?« Takó začne krščanska mati, in otroška srca so takoj voljna.

Ali pa: »Jutri je tvoj god, Milka! S čim boš pa razveselila svojo ljubo patrono v nebesih?«

Prihodnji teden bo pa spomin vernih duš, ljubi otroci! S čim boste pa pomagali duši rajnega deda in drage stare mamice, če še kaj trpita v vicah?»

»V nedeljo bo pa leto, kar si bil ti pri prvem svetem obhajilu, Janko. Kaj boš pa poklonil ta spominski dan ljubemu Zveličarju?»

Tako ne mine v krščanski družini noben znamenitejši dan, da bi ga otroci ne posvetili s posebnimi dobrimi deli. Kakó se v tem lepó in lahkó goji v otroških srčih ljubezen in zvestoba do Boga; kakó budi spomin na večnost; kakó se odmikajo mlade duše posvetnemu prahu in razvne-majo ob svetih uzorih, pa primikajo svojim večnim ciljem!

Seveda se opravljanje dobrih del ne sme prelagati zgolj na take posebne prilike, ampak v s a k d a n naj otroci posveté z dobrimi deli. To storé, če zjutraj obudé d o b e r n a m e n i n z njim darujejo Bogu vse svoje misli in dela, veselja in trpljenja tistega dne. — Pa o tem izpregovorimo podrobneje še drugod. Tu smo hoteli le mimogredé opozoriti, naj poskrbi krščanska vzgoja za to, da bodo otroci rade volje o posebnih prilikah z izbranejšimi dobrimi deli razveseljevali Boga in sebi služili nebesa. Tako se bodo vednobolj utapljali v misel, čemu so na svetu in kam morajo priti.

Sveti Janez od križa je imel prav mo-dro in pobožno mater. Vsak dan je opominjala svoje otročiče, da so ustvarjeni Bogu v čast. Neredko je tega ali onega vprašala: »Zakaj moliš? — Zakaj delaš? — Zakaj se učiš? — Zakaj moraš ubogati?« Odgovor je moral priti pravtako urno: »Da Boga častim! — Da Boga veselim! — Da si nebesa služim.«

Končno razbistrimo še p e t o resnico, ki se tudi ne sme pogrěšati pri nobeni vzgoji, ki hoče biti krščanska. Otrok naj zvé že na materinih kolenih: V n e b e s a n e m o r e m , č e m i B o g n e p o m a g a . Milost božjo pa dobivam z molitvijo in z vrednim prejemanjem svetih zakramentov. Zato moram rad ponižno moliti, moram rad hoditi k službi božji in dobro pripravljen prejemati svete zakramente. Nase pa ne smem preveč zaupati, t e b o l j p a z v e s t ó sodelovati z milostmi, podeljenimi mi od Boga. — Tole prepričanje o človeški nezmožnosti in slabosti, pa o potrebi nebeške pomoči — tole vzgoji v otrokovi duši duha ponižnosti, ki je tolikega pomena za versko življenje; pa vžge tudi v otroku stanovitno gorečnost za službo božjo. To

dvoje je pa ravno tisto, na čemer se najbolj kaže, da je bila otrokova vzgoja res krščanska: če je otrok ponižen v govorjenju, v obleki, če rad moli, rad prihaja k službi božji ter pogosto pristopa k izpovedi in svetemu obhajilu. Dokler otrok tak ostane, bo živel Bogu v veselje in staršem v čast. Nasprotno pa vemo, da je napuh korenina vseh grehot in zanemarjanje službe božje in svetih zakramentov — začetek konca v krščanskem življenju. Odtod ta važnost, da prešine otročiče že v domači hiši v zarji mladostni Gospodov nauk: »Brez mene ne morete nič storiti.«

To so torej petere poglavitne resnice, ki naj se jih oprime otrok z vso dušo že v materinem naročju, da bo njegovo mišljenje in življenje res bogoljubno že izkraja; vzgoja pa da bo res zaslužila pridevek: krščanska. Te resnice so kakor peteri granitni stebri dobre vzgoje, postavljeni na temelj neskončne modrosti božje; nerazdružno zgrajeni — ne iz sipe in ila človeškega ugibanja in modrijanstva, ampak iz jedrovine božjega razodetja Kristusovega, ki je dejal o svojem nauku: »Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede pa ne bodo prešle« (Mat. 24, 35).

Koliko moč imajo te navedene resnice na otroško dušo še celó tedaj, če je otrok že tudi napol izkvarjen — o tem nam priča zgodovinsko sporočilo, kako je šlo z vzgojo nečaka francoskega kralja Ludovika XIV. Bilo mu je tudi ime Ludovik. Leta 1689. so mu izbrali pobožnega in učnega duhovnika Fenelona, poznejšega nadškofa za vzgojitelja. Fenelon je vedel, da prevzema izredno težko nalogo. Slabotni princ je bil pri svojih sedmih letih že napol podivjan. O kaki pravilni krščanski vzgoji dotlej pri njem kajpak ni bilo govora. Odgajali so ga tjavendan, kakor je kdo znal in hotel; končno pa so ga prepustili samemu sebi. Deček je bil sicer talentiran, a vso svojo nadarjenost je izrabljal le v razbrzdanost in zlobnost. Že v teh letih je bil strah in groza vsej kraljevi družini. Ni popisati, kakó trdosrčen je bil ta otročaj in kakó vdan jezi in nevoščljivosti do besnosti. Še na vročino ali mraz, na veter ali dež se je včasih takó raztogotil, da se je bilo bati za njegovo življenje. Vrhutega pa še trmoglav, poželjiv, izbirčen, sneden in ošaben, da je zaničeval vse, kar ni bilo kraljeve krvi.

Učeni Fenelon sam poroča, kako je dečka izpremenil. Piše: »Le molitvi in milosti božji se je zahvaliti, da je princ zdaj ves drugačen. Njegove mnoge in straho-

vite napake so se izprevrgele v nasprotno čednosti. Zdaj je ubogljiv, krotak, človekoljuben, potrpežljiv, skromen in ponižen, strog do samega sebe in skrben le za to, da vestno izpolni svoje dolžnosti.« — Pa naj tudi povemo, kakó se je to doseglo. Moč svete vere je to storila. Učitelj in vzgojitelj je obudil najprej v otroku strah božji. Spominjal je pa tudi neumorno otroka, naj izpolni svoje vsakdanje dolžnosti vsaj iz ljubezni in vdanosti do Boga, ki je njegov stvarnik, največji dobrotnik in bo enkrat tudi njegov sodnik. Fenelon je pa otroku tudi pokazal, kako se dobiva za neprijetna opravila milost in veselje odzgoraj. Učil je otroka moliti, prav in mnogo

moliti, pa spominjati se povsod pričujočnosti božje. Peljal je princa tudi večkrat k sveti izpovedi. Poskrbel je na vso moč, da je princ v r e d n o prejemal ta zakrament. Poučeval je fantiča tudi v verskih resnicah karmoč natančno in je ta pouk strinjal s pobožnimi verskimi vajami. Ko je bil princ dobro pripravljen, mu je Fenelon dovolil prvikrat k svetemu obhajilu. Odtedaj je pristopal vsakih štirinajst dni in je lepo napredoval v krščanski popolnosti, ljubljen od Boga in ljudi.

To je uspeh, kakršnega more doseči le vzgoja, ki ima svoj temelj v milostpolni krščanski veri, svoj zadnji cilj pa v Bogu. (Dalje prihodnjic.)

Pozdravljen Betlehem — oltar!

Pozdravljen Betlehem — oltar,
iz dna srca in duše vnete!
Pozdravljeno nebeško Dete
in mir ljudem, ki volje svete
strmijo v svetočnoči čar!

Kar je pastirjem tisto noč
prikazan angela razkrila,
kristjanom vera je zjasnila,
da nas Ljubezen je rešila,
ki sveto zdaj deli pomoč.

Prav ono Dete, ki nekdanj
je spalo v jaslicah povito,
tu v tabernakelju je skrito;
Srce njegovo plemenito
od tukaj vodi duše v raj.

Božična noč — čuj sredi rev
ob jaslicah veselo petje:
sirota našla je zavetje,
uživa starček mladoletje,
in duša rajski zre odsév ...

Pozdravljen Betlehem — oltar,
ti blaženi prostorček raja!
Na zemlji lepšega ni kraja,
ob tebi solnce sreče vzhaja,
tu biva Bog — življenja žar.

Limbarski.

K polnočnici.

Zgubljeni poklic.

P o v e s t.

Laški napisal Karel Viglietti. Poslovenil Karel Mlakar.

Predgovor.

Kdor bo čital sledečo žalostno povest, mislil si bo mogoče, da sem preveč pustil vajeti svoji domišljiji. Toda kdor je ljubil, trpel in se žrtvoval, ne bo našel v tej zgodbi ničesar nevrjetnega.

Plemenito je držati obljubo živim, a sveto, izpolniti jo mrtvim.

To je namreč povest, ki mi jo je izročil prijatelj na smrtni postelji. Počivaj v miru, čista in blaga duša, ko jaz poljubljam in čuvam tvoje spomine!

Nisem hotel zatajiti čudovitih dogodkov iz strahu, da bi se ne zdeli izmišljeni, ker vsi ne verujejo v čudeže, ali nekaterim pobožnim bodo mogoče v veliko korist. Gospod upre večkrat svoj milostni pogled posebno v neke duše, ki so mu posebno mile. On jim pomaga s svojimi milostni in razsvetljenjem ter jih vodi s svojimi navdih. Da se ta-le resnica še bolje utrdi, zato sem izpolnil željo svojega prijatelja Hinka ter sklenil izdati njegovo milo zaupščino.

O, da bi mogli biti ti-le spomini rešilen nauk onim mladeničem, katere je Bog odmenil za verske radosti in borbe, da poslušajo glas božji ter stopajo preko vseh zaprek, boreč se tudi z onimi, ki so nam dragi, čeprav pri tem krvavi srce in plaka žalostna duša! O starši, zaslepljeni edinole z zemeljsko ljubeznijo: bodite velikodušni, zatajujte se! Glejte, to je, kar od vas pričakujejo vaši sinovi! Zakaj se bojite potov Gospodovih?

Vsemu, kar pripoveduje tukaj ubogi Hinko, sem bil sam priča. Tudi njegova žalostna mati in sestra Pija žive še zdaj. Starejša sestra Alojzija, ki je vstopila med hčere sv. Vincenca Pavlanskega, molj neprestano za večni mir milega pokojnika.

Jaz pa pri oltarju in v tišini svoje celice prosim tolažbe za vse, ki trpe, in zmaže vsem, ki se borijo hrabro.

Karel M. Viglietti.

I.

Domovina mi je Španija. Moj oče se je posvetil trgovini, a mati, hči lepe Italije, je bila — razen plemenitega rodú — obdarjena z velikodušnostjo, nežnim srcem in redkim umom, a bila je tudi zelo izobražena.

Že kot šestleten deček sem spravil svojo mater večkrat v veliko žalost, kakor mi je to sama večkrat povedala. Ali jaz, četudi majhen, sem opazal, da ona tega ne govori resno, temveč samo želi, da obrzda mojo nemirno naravo. Bil sem svojevoljen; nisem trpel, da bi mi bilo kaj na potu ter sem že želel, da se mi vsi klanjajo in pokoravajo mojim zahtevam. Vsakikrat, ko sem se igral s svojima sestrama, je igra le kratko trajala, ker je prišlo kmalu do pretepa, ki se je končal s solzami in jokom. Sirota-mati je vedno tožila nad tem. Jaz pa, čim sem opazil, da sestri jokata, sem se jima vrgel pred nože, prosil odpuščenja in da naj se za božjo voljo umirita in utihneta, da bi mati ne zapazila ničesar. Nisem tega storil iz strahu pred kaznijo, ki me je mnogokrat doletela ali zaradi česa drugega, ampak samo zato, ker mi je bilo zelo težko razžaliti mater, ki sem jo toliko ljubil. Večkrat je slišala naš jok in potem je hotela natanko vse izvedeti, in gorje onemu, ki bi kaj zatajil. Desetkrat na dan sem se ji vrgel pred nože, jo prosil odpuščenja in objokoval svoje pregreške. Ali komaj sem dobil poljub od nje, smo začeli iznova. Nič ni moglo zaustaviti moje živahnosti.

Večkrat, oblečen po vojaški, z lesenim mečem v roki, s papirnato kapo na glavi, sem jahal na kaki palici, samo da je imela držaj podoben konjski glavi in sem se vrtel po celi hiši, poškodoval in rušil vse, kar mi je bilo na potu. Spominjam se, kako sem nekega dne zajahal svojega lesenega vranca, prišel v sobo in priletel v veliko sliko, ki je predstavljala neko bitko. V svoji živi domišljiji začnem vpiti: »Hajdi, da se poskusimo!« Napadel sem jih s svojim lesenim mečem in tako udaril po sliki, da se je platno raztrgalo na več mestih. Oče je kar pobesnel; obsodil me je, da moram tri dni biti ob kruhu in vodi in vse moje prošnje in solze ga niso mogle ganiti. Zelo je bil žalosten, da sem mu pokvaril eno najlepših slik, ki jo je toliko let tako skrbno čuval v svoji hiši. Čeprav nisem razumel notranje vrednosti in cene te slike, sem vendar čutil veliko žalost, ko sem videl očeta tako zelo otožnega.

V najskrajnem koncu naše hiše je bila opuščena soba, kamor se je spravljalo

staro pohištvo in druge slične reči. Tukaj sem v svoji otroški pobožnosti obesil na zid sliko, ki sem jo dobil od duhovnika, ko sem mu prvič stregel pri sv. maši. Slika je predstavljala beg sv. Družine v Egipt. Ko me je stiskala žalost in sram, da sem razžalil mater, skrtil sem se in pribežal semkaj, zaprl se in pokleknil pred lepo sliko in — jokal. Mislil sem večkrat, da sem storil prave zločine ter sem otroka

se je zakril v puščavo, tam delal pokoro in se s kamnom udarjal v prsi. »Pa dobro,« rečem sam pri sebi »kaj mi preostaja drugega, kakor da ponoči zbežim zdoma in se skrijem v kakem gozdu ter delam pokoro in se bičam, kakor oni svetnik?«

Nastopila je noč. Oče me je iskal po vseh kotih, da pojdem k počitku. Slučajno je prišel v ono »ropotarnico« s svetilko v roki ter me videl, kako zajokan klečim

Bog te tolaži in dobri ljudje!

Jezusa s solzami v očeh prosil odpuščenja. Tudi takrat, ko se mi je pripetila gori omenjena nesreča, sem klečal pred to sliko celi dve uri. Bil sem takrat star sedem let; še sedaj ne vem, kje sem zmožel toliko besed, katere sem v molitvi izrekel svojemu Bogu. Po glavi so se mi vrstile vsakovrstne misli. Slišal sem nekoč pripovedovati mater o sv. Hijeronimu, kako

pred omenjeno sliko. »Ubog otrok!« zakliče solznih oči, ves zmeden, ko me je tukaj našel; pripogne se ter me vzdigne, pritisne na prsi, vroče me poljubi in reče: »Hinko, ti boš še kdaj gotovo veselje svojega očeta, kajne? Glej, odpustim ti, da si me razžalil, samó nehaj jokati; umiri se in pojdi v posteljo!« Ubožal sem ga, toda v postelji sem jokal naprej, ginjen vsled lju-

beznivih njegovih besed. Dasi me je ta nezgoda storila resnejšega za nekoliko dni, vendar sem kmalu nadaljeval prejšnje razposajenosti.

Nekega dne sem igral vlogo bika s svojima sestrama, kakor se to mnogokrat igra med otroci na Španskem. Da bolje predstavim razdraženo žival, zato sem si pokrtil glavo s papirnato krinko ter se zaletavaj v sestri. Kar udarim v veliko stensko uro, ki takoj zdrсне na tla. Ropot se je slišal po celi hiši. Radovedneži iz bližnjih sob so prihiteli, da vidijo, kaj se je zgodilo. Ne morem izreči, kako mi je bilo, ko opazim med njimi tudi očeta. Obstal sem pred njim kakor pribit. V strahu sem pozabil strgati raz obraz bikovsko glavo, ki je povzročila vso nesrečo. Toda k temu je priskočil na pomoč sam oče, ki mi je pritegnil tako zaušnico, da je divja glava odletela daleč od mene na pod. Storil sem še mnogo takih razposajenosti.

II.

Ko sem malo odrasel, mi je bilo največje veselje biti v družbi svojih vrstnikov; z njimi se kratkočasiti je zelo zadovoljevalo moj mladeniški ogenj, ki je vedno želel kaj novega.

Mati je dobro poznala častito in bogoljubno družino grofa Biancotti-a, katera je stanovala v gornjem nadstropju naše hiše. Grof je imel tri sinove, tri bisere, ki so bili živahni in veseli v cvetu mladosti. Med njimi sem našel svoje najboljše prijatelje. Bili smo skoro vsi enake starosti. Ubald, drugi sin, je bil mesec dni mlajši od mene.

Določene ure so oni prihajali v mojo sobo, kjer smo se kratkočasili do mile volje. Mati je bila s tem zadovoljna, ker so bili oni mirnejši in pametnejši od mene ter so tako blažili moje strastne težnje.

Največkrat smo se shajali v dvorani, ki je bila namenjena ravno za naše igre. Tukaj smo delali iz stolov kočije in v nje posadili brate in sestre. Potem sva se z Ubaldom usedla spredaj ter poganjala lesene vrance. Naravno, da je bila kočija nepremična, takisto tudi konji; ali kaj zato, ker na krilih naše domišljije smo se vsakokrat pripeljali do zaželjenega cilja!

Nato sva z Ubaldom izstopila in povabila kneze in kneginje, da s svojimi punčicami izstopijo iz kočije. Napotili smo se v dvorano, kjer smo z velikimi ceremonijami prirejali razne pojedine, ki so bile večinoma iz okusnih slaščic. Jaz sem vedno hotel biti natakari; četudi sem imel

žepe prenapolnjene z najboljšimi slaščicami, vendar sem od gostov še vedno hotel imeti nagrado. A oni, veseli takega strežnika, so bili z darovi vselej izredno veledušni.

Večkrat, seveda v kočiji, smo se odpeljali v cerkev. V nekem kotu je stala tudi prižnica. Šel sem nanjo, pridigoval na vse grlo in priporočal post in miloščino, a to zato, da čim več pade v pridigarjev žep; v potrebi sem tudi ostro nastopil proti velikemu številu grešnikov. Bil sem zakristan, bogoslovec, škof in sploh vse, kakor so pač zahtevale prilike.

Drugič smo izginili v gledališče. Hitro sem si vsakokrat, kar brez priprave izmislil primerno igro za predstavo. Njihove vsebine so bile vedno čarovnice, tatovi, hudobci in zakleti gradovi.

Razume se, da sem, kakor se je razvijala igra, vedno potreboval drugačno lice, zato so za pet minut prišli gledalci na oder in igrali. Skratka: glavni junak naših predstav sem bil vedno jaz. V času odmora sem se, z rokami v hlačnih žepih, ponosno sprehajal po odru in zadovoljno gledal svoje gledalce. Bil sem glavni predmet njihovih pogledov in navdušenega ploskanja. Nekega dne pa nam je mati zabranila gledališče, in to zato, ker sem večkrat rabil, brez njene vednosti, njeno najlepšo svilnato obleko, klobuke in sploh vse, kar sem našel lepšega. Pa kot da mi to ni bilo dosti, sem še večkrat, posebau ko sem igral vlogo razbojnika in ubijalca, tako prestrašil svoji sestri, da sta morali v posteljo. Tako je bila torej prepovedana igra, ki mi je bila najbolj všeč.

Dalje je bilo v meni veselje do konj tako močno, da se mi je kmalu spremenilo v strast ter so mi domači često prerokovali, da bom še nekoč gotovo hraber vitez. Ko sem kaj takega slišal, sem kar plaval v veselju. Vedel sem, da sta dva materina brata generala v Italiji in tudi jaz nisem v tem našel nič nemogočega, da bi sčasom ne postal njima enak.

Konji in orožje so bili moj glavni ideal. Kadar sem slišal, da je na ulici konj, takoj sem vse pustil in tekel k oknu, da ga vidim; ko sem videl konjenika, sem pa kar zažarel v obraz. Vse bi bil storil, da bi bil dobil one vojaške znake, da pokrijem glavo z ono kapo in si pripašem bridko sabljo. V dvanajstem letu sem znal za vse vojaške časti od desetnika pa do generala. Dobro sem razločeval razne polke in raznovrstno obleko konjenikov in ostalega

vojaštva. Pri konju sem takoj spoznal razliko pasme in vselej sem uganil, ko sem označil tega za arabca, drugega pa kot čiste angleške krvi, a onega normanskega ali andaluškega plemena. Dokler smo bili v mestu, me ni oče pustil v neko posebno stajo, kjer sta bila dva krasna angleška konja za ježo, a dva meklenburška za vožnjo. Ali ko smo se poletj preselili v vilo, tedaj sem lažje prišel do njih. Čestokrat sem bil v staji in mnogo ur preživel s kočijažem Petrom, ki me je imel zelo rad. Samo da mi ugodil, mi je skoro vedno govoril o konjih in kočijah. Večkrat sem ga prosil, da me posadi na katerega konja, ko jih je gonil na vodo; on mi je skoraj vsakikrat izpolnil željo, samo če je bil prepričan, da ga nikdo ne vidi. Ponosno sedeč na svojem konju sem mislil, da sem Karel Veliki in zdelo se mi je, da bi si mogel

osvojiti oba zemeljska tečaja, samo ko bi mi dali na voljo.

Ker sem že omenil svojega instruktora, ga hočem zdaj malo bolje predstaviti. Elementarne razrede sem že dovršil pod vodstvom nekega starega duhovnika, ki je vsak dan prihajal na naš dom. Kratkočasil se je z menoj vedno po pol ure in me učil marsikaj. Ali ko sem dorasel za gimnazijo, je hotel moj oče, da imam takega človeka, ki bi me ne samo poučeval, temveč tudi pazil na moje obnašanje. Mati je dosegla, da je bil moj novi instruktor Italijan Sebastijan Bricca. Bil je zal mladenič, star 25 let, iskrenega in poštenega značaja in čvrstih verskih načel. Prej je bil sotrudnik nekega katoliškega dnevnika. Pod vodstvom tega izvrstnega mladeniča sem preživel dve leti svojih naukov.

Kako lepo pišejo fantje Marijini!

V vojsko poklicani fantje Marijine družbe v Mekinjah so tako-le pisali svojemu dušnemu pastirju:

I.

Prečastiti gospod!

Z Bogom in Marijo gremo v boj; pod njenim praporom se bojujemo. Njej, ki je tolažnica žalostnih, se izročujemo v varstvo. Ona nas tolaži in krepča v teh težkih dneh bojnega viharja. Ona, ki se je v vseh časih krščanstva izkazala »Pomoč kristjanov«, upamo, bo pomagala tudi nam, in ako je volja božja, nazaj pripeljala zdrave v naročje naših dragih domačih. Mi zatrdno upamo, da če nas vse na svetu zapusti, Marija nas ne bo. Saj je naša dobra Mati, mi smo pa njeni sinovi, in kakor skrbna mati vse žrtvuje za svoje otroke, tako tudi Marija nikdar in nikoli ne zapusti tistih, ki se njej priporočajo. Zato po pravici molimo s sv. Bernardom: Spomni se, o premila Devica Marija, da še nikdar ni bilo slišati, da bi bil kdo zapuščen, ki je pod tvoje varstvo pribežal in tebe pomoči prosil. Marija, ki nas je dosedaj čudovito varovala v tako silnih nevarnostih, v bojih, ko so padali šrapneli in granate okrog nas na desno in levo kot ognjene strele, ko so se vsipale na nas krogle kot toča poleti, smo bili, kakor za trdno verujemo, na njeno priprošnje obvarovani vsega hudega. In če kdo izmed nas pade na bojnem polju, je to častna smrt: umreti za domovino. Že stari Rimljani in Grki niso poznali lepše smrti, kot umreti za domovino. Kdor pade v

boju za domovino, vsak zмага. Srce se nam krči zdaj, ko se poslavljamo, a zatrdno upamo, da se ne ločimo za vedno, da se bomo združili, če ne prej, pa v nebeški domačiji pri Mariji v družbi angelov in svetnikov — za vse čase. O milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija! Prosi za nas sveta božja Porodnica, da postanemo vredni obljub Kristusovih!

Prosimo Vas, duhovni oče, molite za nas in spominjajte se nas pri sveti maši!

V imenu Jezusa in Marije srčno pozdravljeni!

Ferdinand Novak, Valentin Potočnik, Jože Romšak, Matevž Urh.

II.

Vlč. gospod župnik!

Najiskrenejše pozdravljeni! Spominjam se srečnih, presrečnih trenutkov, ki sem jih preživel v Marijini družbi. Ah! Kolikrat mi zahrepeni duša po Najsvetejšem! Tukaj šele čutim, kako srečen sem bil doma. Bliža se preveseli praznik Brezmadežne Device Marije. Srčno še želim ostati v družbi Marijini tudi v bodoče; še zvestejše hočem izpolnovati božje in cerkvene zapovedi s pomočjo božjo. Mene očitno in čudovito čuva božja roka na priprošnje Marijino, da sem še vedno zdrav in zadovoljen. Priporočam se celi družbi v molitev. Danes sem se sešel na bojnem polju s tremi prijatelji, ki so z menoj enih misli. Kako srečni smo bili, ko smo se po bratovsko

pozdravili in se do dobrega razgovorili ter eden drugemu potožili svoje težave. Kako vesele občutke je uživala duša pri tem sestanku!

Pred par dnevi sem prejel Vaš list. Kako sem ga bil vesel, kar iz sebe sem bil! Še posebno to, da molite zame, mi je v veliko tolažbo. Ker, kakor lastavica hrepeni po jugu, tako in še bolj hrepeni moja duša po objemu domačih in še posebno po zlati mamici. Kar po sili se mi večkrat izvije hrepeneči vzdih: Oh, mati, draga mati! O Gospod, dopusti in dovoli, da še enkrat objamem ljubo mamico, in rad izdihnem svojo dušo. Toda ne moja volja, ampak Gospodova volja naj se zgodi, ker hlapec tvoj sem, o Gospod! Vsak dan so mi v mislih besede sv. Terezije: trpeti ali umreti, in pa tista pesem: »Vsaka solza, ki iz očesa kane, vse, kar žali me in težko stane, vse bridkosti, kar jih pretpim, tebi, Jezus, podarim. Vse, vse hočem v tvojo čast storiti, slavo tvojo tu in tam množiti!«

Pišite mi še, prosim, pa obširno, ker me vsaka stvar iz domačega kraja zelo zanima. Pošljite mi tudi en koledarček, da vem, kakšen dan imamo. Prosim, opravite eno sveto mašo zame v čast Materi božji in sv. Antonu v zahvalo, ker me Bog tako očitno varuje. — Pristrčno pozdravljam vse, posebno Marijino družbo, ter prosim: molite za nas, ki smo v boju! Z Bogom in Marijo! Vse v čast božjo in slavo Marijino! Gospodova pota so čudovita. Hlapec Gospodov sem, tvoja volja, o Gospod, se zgodi!

Pisal sem to na kolenih pod košato hrusko dne 1. decembra 1914.

Valentin Potočnik.

III.

Častiti gospod urednik!

Ko sem bil še doma na Dobrovi, sem vedno rad prebiral »Bogoljuba«, komaj sem čakal, da sem ga dobil v roke, ker je bilo tako veliko lepega v njem. A tu sedaj nimam nič za brati in tudi službe božje se ne morem udeleževati, ker tukaj niso naše vere. A na Boga in Mater božjo nisem pozabil. V vseh potrebah sem se nji v varstvo priporočal, pa sem bil vselej uslišan. Zato Vas pa prav lepo prosim, da objavite v Vašem cenjenem listu mojo srčno zahvalo Materi božji in pa sv. Antonu Padovanskemu. Vas prav lepo pozdravim in se Vam priporočam v molitev.

Anton Košir.

Sestra piše svojemu bratu.¹

Dragi brat!

Zopet sem si Ti namenila pisati pismo. Sedaj, ko je ravno praznik Brezmadežnega spočetja, ki ga praznujejo posebno otroci Marijini. Ali se zavedaš tudi na bojišču, da si sin Marijin? Jaz se Te vedno spominjam molitvi kakor tudi pri angelski mizi. Vem, če bi bil Ti tukaj na ta praznik, da bi se vsega tega tudi udeležil. Dragi bratec, ali še veš, kako je bilo lepo takrat, ko sva klečala pred oltarjem Marijinim? Ko sva si izvolila Marijo za mater pri sprejemu v družbo? ... Oh, kolikokrat se jaz spominjam onega presrečnega trenutka s solzami v očeh!

Povem Ti, da sem prejela Tvoje pismo. Zelo sem bila vesela Tvojega odlikovanja. Vidiš, ker se nisi sramoval nositi Marijine svetinje, Ti je ona naklonila na bojnem polju svetinjo hrabrosti!

Približuje se božični veseli čas; a letos ne bo tako vesel kakor prejšnja leta. Ali se še spominjaš, kako si lansko leto narejal jaslice? Kako je bilo lepo, ko smo zapeli: O jaslice ljube, kako ste lepé, — pri vas je veselje za mlado srce itd. — A letos — letos bodo jaslice moje solzé in molitve, ki jih pošiljam vsak dan k Bogu za srečen izid vojske.

Vem, da si žalosten, ko se spomniš na dom, na mamico, na sestre in na druge tvoje brate, ki se tudi bojujejo. Tudi jaz postanem žalostna, ko se spomnim nate in na druge. Pa je že božja volja tako. Kar Bog stori, vse prav stori, četudi nam se prav ne zdi. Vem, da že marsikaterega krije tuja zemlja. Oh, morda je tudi Tebi namenjena smrt na bojišču. Toda nič za to! Saj boš umrl za domovino; to je častna smrt, junaška smrt. Misli pa, da nisi sam ... Pomisli, koliko dobrih očetov je moralo zapustiti svojo drago družinico in se podati proč v tuji svet! Težka je bila sicer ločitev; tem boljša bo združitev, če ne tukaj na zemlji, pa gori v svetih nebesih.

K sklepu Te še enkrat prosim: Ne pozabi Marije, matere svoje! Če je Ti ne boš, tudi ona Tebe ne bo. Ona Te bo varovala, ona bo čuvala nad Teboj sredi bojnega hrupa. Ne pozabi, da si sin Marijin in Marija Tvoja mati!

Sprejmi pozdrav od Tvoje vedno Te ljubeče sestrice! Bog s Teboj!

¹ Ta sestra ima v vojski šest bratov.

Pokonci, naródi, iz sanj se zdramite! — Gospod je prenehal od jeze srdite.
Zveličar je rojen, tja k hlevcu čecimo, ležečega v jasilih, častimo, molimo!

Umirajoč sin svoji materi.

List »Österr. Sonntagsblatt«, dne 15. nov. 1914, ima to-le zanimivo pismo, ki ga je poslal 24leten častnik svoji materi:

»Ljuba mamica!

Po dolgem času se zopet oglasim. Zadnji tedni so donesli veliko hudega in gorjá. Upam, da prejmete to pisemce v popolnem zdravju; jaz pa ne morem več prikrivati, da

sem hudo ranjen in ležim v bolnišnici. Ljubi Bog me je sprejel med svoje ljubljence; poslal mi je grozne bolečine; a križi in trpljenje pričajo o božji ljubezni.

Ljuba mati! Danes bom morda že v večnosti, kajti rane so tako hude, da se mi bliža konec. Mamica, hudo bi mi bilo, če bi radi mene le eno solzo pretočili. Bodite močna mati! Primerjajte se z božjo Materjo; pojdite in poglejte 12. postajo križevega pota in go-

„Srečen Božič tudi tebi,
s. n. moj ljubi,
ki za cesarja častno
se vojskuješ!“

„...To so naš ata, k'j ne,
draga mama?“

vorite Materi božji: »Glejte, če je bolečina kakor bolečina moja!«

Rad umrjem; saj darujem življenje za čast domovine. Radi Vas, ljuba mati, mi je pa smrt težka. Toda tolaži me misel, da Vam bo Bog pomagal prenašati to bol. Bodite močni! Še enkrat se Vam zahvaljujem iskreno za vse, kar ste mi dobrega storili. Ljubi Bog naj Vam povrne! Molite, molite veliko zame, da me Bog kmalu sprejme v nebesa. Upam, da pri-

dete kmalu za menoj. Jaz hrepenim po nebesih.

Še enkrat: Dobra mamica, potolažite se! Sprejmite zadnje pozdrave od zvesto ljubečega sina D.

Pripis. Pisma nisem mogel več sam pisati; narekoval sem ga usmiljeni sestri M., ki bo skrbela, da ga dobite v roke po moji smrti. Na svidenje v nebesih!«

Sovražnik ni —
saj brez vsega je orožja. —
In luč ta svetla,
ki nam jemlje vid?
Glej, Modri so,
ki iščejo Gospoda
in napovedujejo nam
srečni — mir!

Spominek našim dobrim padlim vojakom.

3. Janez Selinšek.

V tujini spava. Od Sv. Vida pri Ptujju se nam piše: Tudi naša fara je dala več vojakov-junakov naši hrabri avstrijski armadi. Več izmed njih je že ranjenih. Tudi nemila smrt je zahtevala svojo žrtev. Na oltar domovini je položil svoje mlado življenje nadebudni mladenič **J a n e z S e l i n š e k** iz Lancove vasi, Rojen je bil dne 13. oktobra 1891. Bil je priden in marljiv v vsakem oziru ter miroljuben tako, da ga je vse spoštovalo in ljubilo. Služil je rajni pri planinskem deželnobrambnem polku št. 4 na Koroškem. Ranjen je bil dne 18. oktobra, a umrl je na dobljenih težkih

ranah v deželni bolnišnici v Szegedu na Ogrskem. Umrl je v čast očetnjave junaške smrti dne 22. novembra 1914 in bil isti dan ob 3. uri popoldne pokopan. Rajni je bil vrlo katoliški in naroden fant iz ugledne in pobožne hiše, po domače Matejčeve. Njegov oče je že veliko let občinski odbornik. Zbog velikih zmožnosti se je upravičeno pričakovalo, da bo sin Janez opora in dober svetovalec našim kmetom v ptujskem okraju. — Sv. maše za pokoj njegove blage duše so se brale: v št. Vidu, v Ptujju, kakor tudi v Rušah nad Mariborom, kjer je njegov prijatelj plačal dve peti črni sv. maši in libera. Daleč proč od domovine, ki jo je tako goreče ljubil, sedaj počiva, duša njegova pa naj večni mir uživa! Bodi mu lahka zemlja ogrska!

Gema Galgani.

Priobčuje Srečko.

(Dalje.)

Šesto poglavje.

Gema pride k Gianninijevim. Njeno življenje v tej družini. Najde drugo mater v teti Cilki.

(1899—1903.)

Med najznamenitejše družine v mestu Luki se prišteva brezdvomno družina viteza Mateja Giannini (izgovori Džanini). Ta je imel sestro Cecilijo, ki se je že v zgodnjih letih popolnoma posvetila krščanski dobroti. Našo Gemo je doslej poznala samo po zunanje. Šele po naročilu očeta Kajetana del Bambino Gesù, pasijonista, se je ožje seznanila z njo. Poiskala je deklico in jo pripeljala v hišo; kmalu je v radostno presenečenje spoznala, da je našla pravi zaklad, katerega je hotela z vso materinsko ljubeznijo in vestnostjo čuvati. Gema pa se je kar čudila ljubeznivemu sprejemu, kakor tudi visokim čednostim, ki jih je opazila na gospe Ceciliji; srce ji je vzradoščeno dejalo, da je v njej našla svojo drugo mater. Gemino srce se je razveselilo in zazdelo se ji je, da je ravno v tej hiši njeno pravo mesto. Misel, da bo smela končno živeti v tej družbi po svoji želji, je bila njenemu srcu v veliko zunanjo in notranjo tolažbo.

Ta sprememba ji je bila tembolj po godu, ker ji je življenje v domači hiši nakopavalo vsak dan novih težkoč na glavo. Tu se je morala neprestano pečati s stvarmi, ki so bile zelo tuje ali pa celo nasprotno njenim notranjim čutilom in živ-

ljenju. Tudi je morala občevati z vsakovrstnimi ljudmi, kar ji je bilo še posebno težko.

Največ je morala trpeti božja služabnica, ker njeni bratje, sestre in tete niso razumeli čudežnih stvari, katere je Bog v njej učinkoval. Neprestano so jo mučili s svojo radovednostjo in ji bili neprestano za petami. V njeni sobi so jo opazovali skozi špranje, delali razne opazke in pripuščali tuje osebe, da so jo opazovale med zamikanjem. Uboga deklica se je pritožila pri spovedniku in tudi Jezusu samemu, ki ji je bil prepovedal odkrivati te stvari radovednim očem. Njeni domači še sedaj niso razumeli, kaj se pravzaprav godi z Gemo. Ravno tiste dni je pripovedovala svojemu spovedniku Volpiju: »Veste, monsignore, kaj mi je napravila sinoči ena teta? Ko sem šla v svojo sobico, pride vsa jezna za mano in mi pravi: Nocoj pa ni več sestre Julije, da bi te branila. Kar takoj mi pokaži, odkod ti je prišlo toliko tiste krvi; sicer te namlatim, da te bo na mestu konec. Jaz sem bila tiho, ona me je pa z eno roko držala za vrat, z drugo me je pa hotela sleči; pa me ni mogla. Tisti hip je zazvonil hišni zvonček in me je spustila.« A ponoči se je zopet vrnila in ji grozila,

da je ne pusti več iz hiše, če ne pove, odkod ji pride toliko krvi. »Na te besede sem pričela jokati in slednjič sem se odločila, da ji povem. In sem ji rekla: Preklinjanje mi to dela; ko slišim kleti, vidim Jezusa, ki toliko trpi in sama trpim ž njim in trpim v srcu, pa mi priteče kri. Nato se je teta nekoliko umirila in me pustila.«

Ta dogodek nam dovolj pove, da razumemo Gemino veselje, ko je mogla večkrat med tednom, včasih tudi čez noč ostati pri gospé Ceciliji; ostali Gianninijevi so bili namreč na počitnicah. Medtem pa jo je gospa Cecilija lahko neprestano opazovala; posebno se je morala čuditi njeni prikupljivi dobroti in otroško ljubeznivi preprostosti. Zato pa ji je bila z vsakim dnevom dražja. V začetku je bila tudi ona osupnjena nad številnimi nenavadnimi prikaznimi na svoji varovanki. Da bi prišla do jasnosti, jo je mirno a stanovitno opazovala in ni prezrla najmanjše stvarce. Gema se je v prirojeni sramežljivosti, skromnosti in ponižnosti seveda trudila, da bi kar le mogoče prikrila svoje skrivnosti; toda njena premišljena, nežnočuteča previdnost ni dosegla zaželenega uspeha. Bog je topot hotel razodeti darove svoje milosti, in Gema je morala zreti, kako so bile njene dušne skrivnosti odkrite druga za drugo.

Medtem se je vitez Giannini z družino vrnil s počitnic. Gospa Cecilija je bila v velikih skrbeh, ker bi bila še tako rada obdržala Gemo pri sebi. Pa se ojunaci in pravi bratu in svakinji: »Sam Bog mi je pripeljal tega angela v hišo. Ali bi ne mogla ostati kar z nami? Ko imamo že enajst otrok v hiši, kaj bo tedaj še eden več?« Težje pa je bilo pogovoriti Gemine tete; toda revščina, ki je trkala na vrata, izredna Gemina pobožnost in ljubezen do samote so ji pomagale tudi tu. Nekaj mescev je bila Gema deloma doma, večji del pa pri Gianninijevih; septembra 1900 pa se je za stalno preselila h gospe Ceciliji.

To, da je bila Gema sprejeta v Gianninijevo družino, je očitno delo božje Previdnosti. Res se dobé pobožne vdove ali osamljene osebe, ki iz krščanske ljubezni kako siroto vzamejo za svojo; toda sprejeti v že neprostorno hišo, v družino z enajsterimi, še nedorastlimi otroki, še renjenko, to je že precej izvanredno, tembolj če pomislimo, da je Gemina mati umrla na jetiki in da bi Gema lahko zanesla to bolezen v povsem zdravo družino.

Toda Bog je hotel tako. Nobena človeška previdnost in obzirnost ne zadržita

njegovih načrtov. Zgledna zakonska Giannini sta dejala: »Dobrodošla nam Gema! Naj bo dvanajsta med otroci, s katerimi naju je obdarovalo nebo. Vsakdo naj čisla našo novo hčerko, služabniki naj jo spoštujejo in ničesar ji ne sme manjkati.« Tisti dan je bil velik družinski praznik za vse.

Gema, ki je imela tedaj nekaj nad 20 let, je kmalu vzbudila splošno občudovanje. Ponižna in poslušna, ni bilo nikdar opaziti na njej, kar bi značilo tudi le senco trmoglavosti ali lahkomiselnosti, vedno pa otroško pobožna in srčno dobra. V skoraj štiriletnem bivanju pri Gianninijevih ni dala nikdar najmanjšega povoda nezadovoljnosti, nespornosti ali prepiru bodisi med otroci kakor tudi med posli. In kaj vendar lažjega od tega, posebno pri tolikih otrocih in v tej starosti! »Lahko potrdim s prisego« — zagotavlja gospodinja Justina, — »da nisem v treh letih in osmih mescih, kar je bila Gema pri nas, nikdar opazila v naši družini niti najmanjše neprijetnosti, ki bi nastala zaradi nje, in tudi sicer nisem našla na njej nobene napake. Izrečno poudarim: nikake neprijetnosti in nobene napake, niti najmanjše ne.«

Oglejmo si še nekoliko Gemino življenje pri Gianninijevih.

Nekaj perila, dve obleki in klobuk: to je bilo vse, kar je prinesla Gema sabo. Več sploh ni hotela; njo je mogel utešiti le Jezus! Z Jezusom, ki je gostoval v njeni duši, se je cel dan največ in najraje bavila.

Ko je rano zjutraj opazila, da je njena druga mati Cecilija vstajala, kakor je že sploh malo spala, je bila tudi ona v par minutah opravljena v cerkev. To se je vedno izvršilo v strogi zbranosti in svetem molčanju. Prvi jutranji trenutki so morali biti vsi samo za Jezusa. Sklenili sta tako rano hoditi v cerkev, ker ob tej uri Gemi ni bilo treba pomagati pri hišnih opravilih. Teta Cecilija in Gema sta zahajale navadno v bližnjo cerkev »Santa Maria della Rosa«, ki se nahaja ravno nasproti hiši. Tam sta se udeležili, če je bilo le mogoče, dveh svetih maš; prve v pripravo na sveto obhajilo, druge v zahvalo. Za Gemo je bila seveda ena ura še vse premalo. Če bi bila smela, bi bila ostala še ure in ure s svojim Jezusom. Vendar ko ji je minul določeni čas, se je podala mirno domov, čeravno je bila morda poglobljena v zamaknjenje, kar se je često zgodilo.

Doma je takoj pomagala starejšim hčerkam in služkinjam obleči male in z njimi opraviti jutranje molitve. Da bi ne

izgubila časa, se je med dnevom bavila s kakim ročnim delom, ki ga je tudi lahko grede ali stoje vršila. V zavodu se je prav dobro priučila kvačkanju in vezenju, kakor tudi vseh boljših ženskih ročnih del, a se ni hotela pozneje nikdar baviti z njimi, ker se ji je to zdelo ničemnurno in zguba časa. Najrajše je krpala raztrgano obleko, pletla nogavice, kar je seveda povsem prav prišlo v tako številni družini. Dasi ravno z doma fino vzgojena in navajena, da so ji drugi stregli, se zdaj ni bala nobenega, tudi najnižjega opravila. Hodila je po vodo, pomagala snažiti sobe, kuhati in pomivati posodo. Če je bil kak bolnik v hiši, mu je navadno stregla Gema. Nekoč oboli neka dekla na gnojavici. Gema ji streže z vso ljubeznijo, ji postilja, jo opere in ji kleče obvezuje ranjena mesta. A prejema v zahvalo od nataknjene in sitne bolnice le neotesanost in zasmehovanje; slednjič jo bolnica celo zapodi iz sobe, češ, da ji Gema vzbuja gnjus in je zato ne mara več videti. A Gema se za vse to nič ne zmeni, le s podvojeno skrbnostjo in ljubeznivostjo se trudi, da bi jo zadovoljila.

Najraje bi bila cel dan zaposlena v najnižjih opravilih, če bi jo bili pustili. Toda teta Cecilija je drugače mislila. Pustila ji je opravljati dela, ki so jih vršile tudi ostale domače hčerke; preostali prosti čas pa jo je vzela s seboj, bodisi v delavnico ali pa na prosti zrak, da sta skupaj pletle ali šivale.

Medtem pa sta se pogovarjale o Jezusu, o dušnih zadevah, posebno o sv. obhajilu, ki sta ga obe vsak dan prejemale, o dnevnem prazniku ali skrivnosti ter o hrepenenju po nebesih. Pri tem ji je teta Cilka oprezno stavila vsakovrstna vprašanja, posebno o notranjih razsvetljenjih, ki jih je Gema prejemala po sv. obhajilu, o njenih sklepih, o zamaknjenjih itd. Gema je odgovarjala s tisto ljubeznipolno priprostostjo, ki je temeljna poteza njenega značaja. Na ta način je Boгу uđajalo, razodeti mnogo izvanrednih vzpodbudnih darov in dejanj iz dušnega življenja svoje služabnice Geme, kar bi nam drugače za vedno ostalo prikrito. Gospa Cecilija se je pri tem natančno ravnala po nasvetih, ki jih ji je dal o. Stanislav od sv. Germana. Kot pravo čudo navaja gospa Cecilija tudi to, kako je sredi neprestane in ogromne zaposlenosti našla še vedno dovolj prilike, pogovarjati se nemoteno z Gemo. »Ob Gemi se odpočijem. Samo da jo vidim

pri sebi, ne čutim nobenih skrbi in nobenih križev več.«

Opoldne in zvečer je hodila Gema z drugimi k mizi. Zaužila je le prav malo in se takoj vrnila v svojo sobico, medtem ko so drugi nadaljevali svoje pogovore.

Največje veselje za Gemo v tej res krščanski družini pa je bilo to, da je imela zopet priložnost, deliti ubogim miloščino. Kadar je slišala hišni zvonček, je domnevala, da je ubožec. Kar je preostalo jedi od obeda, je shranila za ubožce. Usmiljena duša jih je povabila na hodnik in jim postregla z najboljšimi grizljaji, kar jih je imela. Nato je še sama prisledla in jih ljubeznivo povpraševala o njihovem verskem življenju in vzbujala v njihovih srcih blaga čustva vere, pobožnosti in vdanosti v voljo božjo. Tako pokrepčane na duši in na telesu in vdane v svojo usodo je še pospremila do vrat.

Tu bodi še omenjena Gemina hvaležnost do njenih dobrotnikov. Njeno odkrito in iskreno čuteče srce se ni moglo zadovoljiti s samimi besedami in pokloni; saj se je znala v tem oziru le slabo izražati; a kar je čutila v srcu, ji je odsevalo z obraza. »Moj Bog,« je klicala v molitvi, »kaj naj storim, da jim nekoliko poplačam, kar store zame? Saj jih še zahvaliti ne znam, ko sem tako nevedna in neotesana, a povrni jim ti, o moj Bog, blagoslovi jih, vrni jim stotero. Kar bi jih imelo doleteti slabega, zvrni raje vse name.« Še vedno je grenko občutila ponižanje, ki jo je doletelo z razpadom njene družine, četudi je pri Gianninijevih bila kot domača. Vendar je bila povsem vdana v sveto božjo voljo in mirna. »Jaz se obrnem v svoje srce,« je pisala svojemu spovedniku, »moje srce poseda Jezusa in z Jezusom v srcu sem lahko mirna tudi sredi še tako številnih solzâ; čutim res, da sem srečna sredi največjih bridkosti.«

Neprestana Gemina molitev je zadela res v Srce božje in ga ganila do velikodušnega plačila. Nekoč oboli gospodinja Justina na močnih notranjih bolečinah, da je prosila Boga, naj prenese to bolezen nanjo. In Bog jo je res uslišal. V eni uri je gospa popolnoma ozdravela, Gema pa je cele mesece prenašala velike bolečine, ki so jo pripeljale skoro na rob groba. Kako ljubi Bog že na tej zemlji poplača, kar iz ljubezni do Njega storimo njegovim služabnikom! (Dalje.)

Glasnik dijaških kongregacij.

Virgini virginum vitam! (Devici devic življenje!)

V zadnjih letih so se postavile pod belo-višnjevi prapor Brezmadežne popolnoma nove čete. Več kot pol tisoč srednješolcev se šteje med elito Marijinih otrok. Kongreganisti so na ljubljanskih gimnazijah, na gimnaziji v št. Vidu, v Kranju, Novem mestu, Celju, Gorici. Vsi ti so prisegli zvestobo nebeški Materi, nji so posvetili svoje življenje, pod njeno zaščito stremijo po napredku v znanosti in čednosti: In virtute studiisque progressus! To in samo to je namen dijaških Marijinih družb. Doseči pa skušajo to dijaki na podlagi kongregacijskih pravil.

Ta namen edini slovenske kongreganiste. Dvakrat že, 16. julija 1913 in istega dne 1914, so se odzvali slovenski dijaki-kongreganisti povabilu obeh šentviških kongregacij in prihiteli v zavod sv. Stanislava, da požive med seboj duha celokup-

nosti in se vnamejo za ideale, ki jih mora imeti katoliški dijak. In da bi ta zavest edinosti in ljubezni do kongregacije ostala trajna, se je že lansko leto na sestanku sprožila od strani kongreganistov želja po majhnem glasilu slovenskih dijaških kongregacij, kot jih imajo n. pr. Nemci. Želje iz lahko umljivih razlogov — finance! — ni bilo mogoče realizirati. Z večjo energijo so ponovili kongreganisti isto željo letos in sklenili: G. urednika »Bogoljuba« prosimo, da nam dá poseben kotiček v »Bogoljubu« za dijaški kongregacijski glasnik. Et factum est ita. In zgodilo se je tako.

Mi dijaki smo morebiti res še premalo sveti, da pridemo v tak pobožen list, kot je vrli »Bogoljub«, pa z božjo pomočjo in Marijino priprošnjo bomo gledali na to, da »Bogoljubu« ne bomo delali nečasti.

Poročilo o 1. sestanku dijaških kongregacij leta 1913.

Ni bil to sestanek v tem pomenu, kot se navadno razume, ker taki so dijakom prepovedani, ampak kongregaciji v zavodu sv. Stanislava v št. Vidu sta priredili svoj sestanek v proslavo 350letnice obstoja Marijinih družb sploh, in sicer na god karmelske Matere božje, na dan, ko je bil pred 12 leti položen vogelni kamen zavoda. In k temu slavju je povabila tudi druge slovenske kongregacije. Povabilu so se družbe odzvale v lepem številu; prišli so kongreganisti iz Celja, Gorice, Kranja, Ljubljane, Novega mesta; vseh skupaj z domačimi vred jih je bilo okrog 200.

Po prihodu 15. julija popoldne so imeli dijaki priložnost opraviti spoved.

Po večerji je bil pozdravni večer; vodil ga je v splošno zadovoljnost predsednik dr. J. Jančič, kn.-šk. duhovni svetnik, žup-

nik v št. Petru v Savinjski dolini in voditelj celjske kongregacije. Najprej je pozdravil vse goste rektor zavoda, msgr. dr. J. Gnidovec. Pozdravljali so navzoče gg. voditelji posameznih družb; pozdrave so prinesli tudi zastopniki posameznih kongregacij. Vmes je zapel odsek »Magnificat« nekaj lepih Marijinih pesmi.

16. julija so kongreganisti pristopili k sv. obhajilu. Pred sv. obhajilom je imel vlč. g. p. Fr. Tomc S. J., rektor goriškega zavoda, lep nagovor na sodale. Ob 9. uri je imel slavnostni govor v kapeli vlč. g. p. J. Kunstelj S. J., superijor v Ljubljani, in nato je daroval premilostni g. škof J. Stariha pontifikalno sv. mašo. Gojenci zavoda so peli A. Foersterjevo mašo »In hon. s. Caeciliae« s spremljevanjem instrumentov.

Po sv. maši se je pričelo zborovanje,

ki ga je vodil P. Jereb VII. (sedmošolec) iz Kranja. Udeležili so se istega premilostni g. škof J. Stariha, vlč. g. Al. Stroj, spirital v Ljubljani, voditelji kongregacij, več gg. profesorjev in prefektov iz zavoda.

Prvo predavanje je bilo: »Zgodovina češččenja Matere božje med Slovenci«. — Jak. Jereb V. — Slovenska povestnica je dokaz, da so Slovenci s krščanstvom vsrkali tudi posebno pobožnost do Matere božje. Eden najlepših listov v tej povestnici je pa tisti, ki poroča o razvoju Marijinih družb na Slovenskem, od časa jezuitske gimnazije v Ljubljani do danes, ko stopajo dijaki zopet na plan.

Osmošolec A. Gornik je nastopil z referatom: »Kongregacija in dijaštvo«. Kongregacija zahteva od dijaka pravega živega idealizma, mu pomaga pri izvrševanju njegovih dolžnosti ter ga pripelje do njegovega vzvišenega poklica.

Popoldne so zborovali odseki. Predsednik »Pijevga odseka« je govoril o »Pomenu Pijevga odseka« za notranje življenje kongregacije. Abit. A. Urh je pokazal v referatu »Dijak in sv. obhajilo«, da je ravno sv. obhajilo za dijaka vrelec moči in življenja. — Pri debati se sprejme predlog zastopnika goriške kongr. VII. Vrtočca, da naj prirede kongregacije vsako leto skupno sv. obhajilo 20. decembra, na dan, ko je papež Pij X. izdal sloveči odlok o pogostnem sv. obhajilu. — Pri znanstvenem odseku je povdarjal J. Semič VIII. potrebo, da si dijak pridobi najprej trdna verska načela, na podlagi katerih naj goji druge vede. — Predsednik literarnega odseka Fr. Kern VIII. govori o »Pomenu in nalogah« literarnega odseka in sproži misel o glasilu dijakov-kongreganistov. — Jak. Soklič VIII. nastopi s pesniško vznesenim pred-

vanjem: »Poezija slavi Marijo«. Prava poezija nam slika dobro, resnično in lepo in nas navdušuje za vzvišene vzore; vodi nas do božjega prestola in nam kaže lepoto božjega stvarstva. Zato mora slaviti najpopolnejši vzor, najlepše bitje stvarstva božjega — Marijo. Zato jo proslavljajo največji pesniki vseh narodov, tudi slovenski. — Abiturijent Blaž Svetelj poda nekaj globokih misli k temi: »Katolik in umetnost«, kjer izvaja, da je delo umetnika-katolika umerjeno, cilj jasen in zato je umetnost katoličanov lažja in popolnejša od umetnosti drugih; umetnost je last katolika! Predavanje samo je zbirka sentenc. Pri abstinencnem odseku sta nastopila abiturijent A. Urh s predavanjem »Idealizem pri delu za abstinenco« in abiturijent Val. Meršolj s predavanjem: »Vzgoja volje po abstinenci«.

Navdušenje in veselje je doseglo višek ob prihodu našega prevzvišenega g. knezovškofa. Srčno pozdravljen je pozdravil vse zborovalce v svojem zavodu, jih potrdil v njih sklepkih in jih povabil za prihodnje leto zopet v zavod.

Lepo so zaključili zborovanje domači gg. abiturientje, ki so vprizorili Silv. Sardenkovo »Slovo«.

Nameravani izlet na Šmarno goro 17. julija je moral vsled slabega vremena izostati; zato se je vsa prireditev končala s službo božjo v kapeli konvikta. Navduševalen sklepni govor je imel svétnik dr. J. Jančič, ki nas je še enkrat s krepkimi besedami navdušil za naše svete ideale ter se srčno zahvalil v imenu vseh kongreganistov Presvetlemu in preč. msgr. dr. Gnidovcu, ki je udeležence tako gostoljubno sprejel in z vsem preskrbel in to na božji račun.

A. Gornik VIII., št. Vid.
t. č. tajnik.

Brezmadežno sveta.

(Deklamacija v zavodu sv. Stanislava na praznik Brezmadežnega spočetja Device Marije.)

Zasijala si, Danica —
žarna, čista.
In prižgala si, Kraljica,
zvezd nebroj.

Zvila v vence
si najlepše
in po plašču sinjem
si posula si draguljev — zvezd.

Glej, ta sije, ko oko deviško
se v ponižnosti leskeče —
sij ljubezni svete seva
venec Tvoj.

A Ti, sveta,
najsvetejša —
Roža jerihonska
najčistejša.

Najsvetlejša
zvezd neba.
Pred Tabo drhti —
medli — otumni
svetloba sveta.

Milostno oko
upiraš na zemljo
Moliš — prosiš,
da nebo
blagoslov razlije
naj na njo.

* * *

Cin, cin, cin, cin.
Na trati pred gozdom
sred lurdskih višin
brezskrbno skaklja
kopica ovcâ.
Zvonček pozvanja,¹
ljubko cinglja:
Cin, cin, cin, cin.

Pa iščeš in iščeš zastoj.
Ne najdeš pastirja,
ne slišiš svobodnih akordov.

A tam — ne več daleč —
odpre se jelovje
in divje skalovje
kipi pred tebo.

In glej, ob potočku,
ki mirno šumlja
prek divjih skalâ,
uprta v nebo
ponižno kleči
najljubša Ji hči.

Mirno — lahno vetrič diha,
da ne moti harmonije —
Le od daleč slišiš slavca drobno pesem.

A nji, glej, ustna trepeta —
oko žari —
obraz rdi,
srce drhti.
Hrepeneče oko
upira v nebo,
a dvojno nebo
v očeh ji odseva.

Lahen nasmeh...
Teško zazdihne...
le dihne: »O Mati!« —
in rožna ji ustna šepeče
molitve goreče.

In dahnil je tihi zefir,
pospremljal nebeške glasove:
»Brezmadežno sveta
sem bila spočeta.«

Prikazen odplove...
dekle zre v valove...
v deviškem obrazu
nebo ji odseva,
a v srcu še več —
Brezmadežna Deva.

* * *

Tudi moje srce bije
Ti ljubezni melodije.
Duša v hvali se dviguje.
Ali kaj Ti hočem dati —
Kaj dariti na oltar?
Kaj? ... O Mati!

Srce revno v dar Ti dajem.

Kakor vrtnica rdeča
naj v ljubezni se dviguje.
Tebi, Mati; pred oltar,
naj se klanja v hvalni dar.

Pesem presrčna naj danes doni,
visoko v višine naj k nebu hiti —
k Brezmadežni.

M. Krek.

Slovo.

Novo mesto. 3. oktobra je bilo pet let, odkar obstoja na novomeškem gimnaziju dijaška Marijina družba. V teku teh let so se obhajale v družbi raznovrstne slovesnosti v nalašč za to sezidani kongregacijski dvorani ali v društveni kapeli, posvečeni Materi božji. Toda slavnosti, kakršno je obhajala kongregacija 5. oktobra, še ni imela najbrž nobena. Ravno na petletnico Marijine družbe je šlo sedem udov iz 7. in 8. šole na nabor v Ljubljano. Potrjeni so bili trije: dva sedmošolca

in en osmošolec po imenu Skušek Valentin iz Škocijana pri Mokronogu, čigar sliko prinaša danes »Bogoljub«. Piscu teh vrstic se zdi potrebno, da bralci »Bogoljuba« nekočiko zvedo o njegovem življenju kot Marijinega sina. Bil je eden izmed prvih, ki so bili ravno ta dan, ko je bil potrjen k vojakom, sprejeti pred petimi leti v družbo po g. knezoškofu. Bil je skoz in skoz vnet, goreč — v resnici pravi Marijin otrok, ki se je najraje pogovarjal s svojim voditeljem o potrebah

družbe ter skušal družbo dvigniti s svojimi navduševalnimi govori, kakor tudi zglednim življenjem v šoli in doma. Kako vnet kongreganist je bil, potrjuje tudi njegovo skoro vsakdanje pohajanje k sv. maši ali vsaj zvečer v družbeno kapelo, v kateri se je čestokrat dalje časa mudil. Pri mesečnih skupnih sv. obhajilih je vedno s svojim tovarišem stregel voditelju pri sv. maši. Ker pa je ravno na dan petletnice moral iti na nabor, je prosil voditelja, da bi prestavil slovesnost s skupnim sv. obhajilom, češ, da bi še zadnjič smel streči pri sv. maši, kar se mu seveda ni moglo ustreči. Zato je šel že ob 3/4 na 5 s svojimi tovariši k sv. obhajilu, ki jih je sam nato ogoril. Bil je tudi navdušen abstinent in kot tak tudi predsednik abstinentskega odseka.

Bil je torej popolen Marijin otrok, zato ni čuda, da mu je družba priredila v slovo izredno slovesnost. Takoj drugi dan po naboru se je večina udov zbrala zvečer ob 6. uri v praznično oblečeni kapeli. Pevski zbor zapoje Marijino pesem, kateri je sledil govor voditelja, v katerem je v kratkih potezah orisal povod slavnosti ter odhajajoče rekrute vnmel in navduševal k vztrajnosti v življenju po katoliških načelih kot vojaki in pozneje pa v javnem življenju v svojih službah.

Končal je govor z besedami: Pojdite pod varstvom Brezmadežne v boj zoper krutega sovražnika! Marija, vaša duhovna mati, naj vas nepoškodovane in zmagoslavne privede nazaj med slovenski narod, v čigar korist bode požrtvovalno delovali! Nato je voditelj blagoslovil svetinje Brezmadežne, ki jih jim je med petjem Marijinih pesmi dal okoli vratu. K sklepu slovesnosti so se zmolile litanije, združene s cesarsko pesmijo.

Zapustil je družbo eden najboljših Marijinih sinov, ki se je zavedal dolžnosti, ki mu

jih narekuje napis nad vrati družbene sobe: Monstra te esse filium! (Skaži se sina!) Spomin na njega ne bo izginil iz src njegovih sokongreganistov kakor tudi ne spomin na družbo in njenega voditelja, kakor nam priča pismo, poslano voditelju, ki se dobesedno glasi: »Častiti oče! Sedaj nosim vojaško sukno in tu se sliši o vsem drugem, kakor o Marijini družbi. In komu se imam zahvaliti, da se v tej mešanici še kdaj spomnim molitve in cerkve? Ali ne Vam in Preblaženi? — Da, ravno Vam se moram zahvaliti za petletno vodstvo, zahvaliti, da stojim na tej moralni višini, kakor stojim. Vi ste mi bili v moji mladosti — najnevarnejši dobi življenja — svetilnik, za katerim se obrača ladja v temni noči. Vaš zgled, Vaši nauki mi bodo vedno stopili v skušnjavi pred oči in me kakor angel varih odvrčali od slabih potov. — Dragi oče, vse, kar ste mi v življenju dobrega storili, naj Vam povrne Ona, pod katere zastavo sem po Vaši zaslugi, kakor upam, »zvesto« korakal ravno pet let. Tudi z naprej se hočem obračati v silo in potrebi k njej; Vas pa prosim, da se me kdaj spomnite v molitvi. Morda v kapeli, v tisti tihomračni kapeli, v kateri človek v mraku tako lahko povzdigne duha k Bogu. Da, dvorane in kapele se bodem gotovo z veseljem spominjal celo življenje, ako mi je še kaj usojenega. Trenutke, katere sem tu preživel, ne bom nikdar obžaloval kot izgubljene.« — Te besede pričajo o temeljitem spoznanju važnosti dijaških Marijinih družb v sedanji dobi, ko je dijak v največji nevarnosti, izgubiti zlate nauke, ki mu jih je podala mati za slovo pred odhodom v gimnazijo. Bog daj po priprošnji preblazene Device Marije vzgojiti mnogo vnetih kongreganistov, kakor je Valentin Skušek!

Voditelj.

Še enkrat: „Bogoljub“ in Marijine družbe.

Leto za letom se poudarja: Vsak ud Marijine družbe mora brati »Bogoljuba«. Pri vsem tem se mi pa piše od nekod: »Pri nas je še velike deklet, ki ne marajo za »Bogoljuba«. Te so prav slabe, lene in predstojništvu uporne. Toliko se še držijo pravil, da še visijo v družbi.« Dobro povedano! Takih pa ni samo v eni župniji, ampak v mnogih.

Zato bodi povedano enkrat o tem odločno in naravnost: Ko bi tudi slučajno ne bil jaz urednik »Bogoljuba«, bi rekel —

torej moja nepristranska sodba je: Če je kdo član kake organizacije in ima tista organizacija svoje glasilo, pa član za glasilo svoje organizacije ne mara, — **za organizacijo (družbo) ni**; njegovo srce je drugod. S takimi ni nič pomagano. Taki ljudje so samo za težo (balast) in za nič drugega. **To so tisti udje, ki naše družbe kazijo, da niso to, kar bi imele biti.** To so osebe, ki niso ravno očitni grešniki; ali to je za Marijino družbo premalo. V družbi morajo biti dobri, vneti, »izbrani« krist-

jani. Kaj bi bil človek naših družb bolj vesel, ko bi se te teže, ki jo vlečejo s seboj, že enkrat odločno otresle!

Zato naj bi se vsem tistim, ki »Bogoljuba« nimajo sami ali z drugimi vred in se ne vdajo, da bi ga brali, dal svet, da naj si iščejo druge družbe, ne Marijine. Ne samó zato samo na sebi, ker »Bogoljuba« nimajo, ampak zato, ker s tem kažejo, da nimajo nič duha, zmisla in srca za družbo. Kak družabnik je to, ki ga prav nič ne veseli, zanima in ne briga to, kar zadeva družbe! Takih družbenikov ne moremo biti veseli. Izgovor, da denarja ni, je prazen. Saj vendar vidimo, kako se ljudje oblačijo! In za abstinenco jih je tudi bore malo dobiti. Torej denarja dosti; manjka le duha in srca. — Malo več odločnosti kakor v drugih zadevah tako tudi v tej: — ali bodi, kakor imaš biti, ali pa ne bodi! — pa bi se kmalu napravil red. — Kaj pa pravijo na to predstojništva? Saj je vendar v »družbeniku Marijinem« str. 89 (II. izdaja) pisano, da je za to skrbeti in to reč urediti, naloga predstojništva.

Prosimo, da bi (v smislu navodil za seje predstojništva v »Družbeniku« str. 149 do 154, vprašanje 10, 11, 12) predstojništva pri prvi prihodnji seji to reč vzela v pretres in — izvršitev. Urednik.

Valentin Skušek, dijak-družbenik-vojak.

Za božične praznike.

Marijina hčerka!

Komaj Ti je minul nad vse lep praznik, stoji že drugi pred Teboj. Še odmevajo v Tvojem srcu mili glasi Marijini z dne Brezmadežne, z dne glavnega družbenega praznika, glasi, pojoči veselje in srečo Marijinega otroka; in že done glasovi, zveneči tako miho in rajsko, glasovi angelski: »Veliko veselje vam naznanjam... Danes vam je v mestu Davidovem rojen Zveličar... Ali Ti ni, draga hčerka Marijina, kakor da bi se Ti hotelo zahrepeneti po tistih betlehemskih poljanah, po katerih so odmevali ti angelski glasi, ali Ti ni, kakor da bi hotela s presrečnimi pastirji prisluškovati tem glasom, okusiti teh glasov nežno melodijo? Ali Ti ni, kakor da bi se Ti hotel izviti iz prsij glas in klic, hrepenenja poln: »Ah, da bi bila jaz takrat med pastirji ter hitela z njimi k jaslicam, k Detetu... da bi bila jaz takrat pasla ovčice in jagnjeta na betlehemskih poljanah... da bi bila jaz — pastir takrat, pastirica!« ...

In ko gledaš morda doma lične jaslice, katere je postavil v sobi v kotu Tvoj mlajši bratec, in vidiš in gledaš, kako te dni vedno prestavlja pastirčke in ovčke, danes na levo, jutri na desno, a vse vedno obrnjene proti štalici, se Ti li to hrepenenje ne vzbudi znova in znova? ...

Marijina hčerka! Odkod to hrepenenje? To hrepenenje po teh ovčkah in jagnjetih? Odkod? Ne čudi se: saj si tolikokrat slišala in slišiš še skoro vsak dan znane besede: »Glejte Jagnje božje, ki odjemlje...« Jagne!

Začudil sem se začetka, ko sem bral v Tvojem pismu tolikokrat to besedo »jagnje«, dokler nisva prišla ven s pravim popolnim vprašanjem: »Zakaj pravimo Kristusu jagnje? Zakaj ga tolikrat nagovorimo s to miho besedo? Zakaj čutimo tako veselje nad to besedo?«

Skušal Ti bom odgovoriti.

Ne bom Ti pravil o velikonočnem jagnjetu, ki je bilo predpoda Jezusova. Teča si se tako že v šoli učila. Tudi

bereš o tem lahko v sv. pismu pri Izaiji v 53. pogl. Tudi Ti nočem toliko govoriti o velikih podobnostih med Jezusom in jagnjetom, ki silijo prav v oči. Jagnjetove lastnosti: krotkost, šibkost, ali niso lastnosti Jezusove. Krotkost: brez odpora — kakor jagnje — se da Jezus ukleniti, se poniža pred ljudmi, pred sovražniki. In tako šibe k na križu, kakor da bi se ne mogel ganiti. A Tebi tudi tega ne bom opisoval. Na nekaj drugega pa Te hočem opozoriti, in sicer posebej Tebe.

Glej, poznam Te, Ti imaš tako rada lepe, nežne, srčkane, mile, ljubeznive stvarce. Kajne? Kolikokrat vzklikneš: o kako srčkano, ljubko je to in ono... In sedaj Te vprašam, si li moreš misliti kaj ljubšega, bolj »srčkaneга« kakor malo jagenjče, ali se Ti ne smeje srce, ko ga slišiš meketati tako nedolžno. Kaj? I, seveda, boš rekla, je pa res srčkano bolj kot vsaka živalca, in ne morem, da bi ga ne pobožala. Takšno je, da ga mora vsakdo rad imeti, tako prikupljivo.

Ali razumeš, zakaj sem Te na to opozoril? Zato Ti gotovo naslov Jagnjeta božjega za Jezusa tako ugaja, ker gledaš v Jezusu nele Boga z vsemi božjimi lastnostmi, vsemogočnega, vsevednega, neskončno modrega itd... Nele zato torej, ampak tudi zato, ker Ti je Jezus Najljubše, Najdražje, Najmilejše, Najljubeznivejše, Najnežnejše, Najdražestnejše, Najprikupljivejše, in če dovoliš, da govorim po Tvoje, ker Ti je Jezus Najsrčkanejše, kar imaš, kar si sploh moreš predstavljati. Najsrčkanejše tako, da ne moreš, da bi ga ne ljubila, ljubila hrepeneče, ljubila strastno...

Le pojdi sedaj o božiču k temu Detetu-Jagnjetu-Jezuščku tja v hlevcev betlehemski in glej ga, občuduj ga! Prosi presveto Mamico njegovo — saj je tudi Tvoja dobra mamicica — prosi jo, da Ti ga položi v duhu vsaj za en kratek časek v Tvoje naročje. O, objemi ga, pobožaj ga, to srčkano božje Jagnje, poljubi mu ročice, nožice, srčece njegovo božje. Ali Ti je mogoče, da bi drugače ravnala s tem milim Jagnjetom?

Jagnje! Sedaj vidiš, zakaj Ti tako dopade. Sedaj še bolj umeš svojega srca hrepeneje po pastirčjih betlehemskih in njihovih ovčkah in jagnjetih. »O, da bi bila tudi jaz tam med njimi, da bi bila — pastirica!« ... Saj si! V resnici si. Pastirica si Jagnjeta božjega. »Jaz?« vprašaš, »kdaj, kako?« Da, Ti takrat, ko slišiš pastirski klic: »Glej, Jagnje božje...« takrat, kadar Ti ga dá duhovnik v varstvo, pri sv. obhajilu. Le vzemi ga v svoje roke, — ne, v svoje srce! »Pridi, Jagnje moje, prididi Jagnje božje, tako reci, kliči in pelji ga lepo domov v hlevcev svojega srca, na pašo

svoje duše... In glej, v tem trenutku si kakor mala sv. Nežica. Saj si jo videla že naslikano, vpodobljeno z jagnjetom v naročju, ne-li? Res, si kakor sv. Nežica z jagnjetom. In kdaj Ti je bilo to Jagnje na poseben način izročeno? Pri sprejemu v Marijino družbo. Takrat Ti ga je Marija sama na poseben način izročila, ker razume se, da Marija hoče, da njene družbenke na poseben način ljubijo to Jagnje, da ga pasejo in pogostoma sprejemajo v sv. obhajilu, bolj pogostno, kakor zahteva to od drugih. In prav ima! Ker, kaj je Marijina družba brez pogostega sv. obhajila: pašnik, lep pašnik, a prazen, brez jagnjet... Takrat Ti ga je Marija na poseben način izročila v varstvo, ker si je mislila, da bo pri Tebi dobro hranjeno in spravljeno, da ne boš kričala nanj, da ga ne boš tepla z raznimi grehi. Zato, ker je upala, da mu počivališče v Tvojem srcu ne bo trnjevo in bodéče. Zato tudi, ker je upala, da se hudobni rjoveči satanski lev ne bo prikradel v posvečeno srce Marijine družbenke, in če bi se že hotel prikristi, da ne dobi notri prostora. Zato, ker je upala, da se bo to njeno Jagnje božje veselilo take pridne pastirice, Marijine družbenice, in da nikdar ne bo hotelo preč...

No, pastirica Jagnjetova, kako je paseš? Je li zadovoljno s Teboj, v Tvojih rokah, v Tvojem srcu? More li sploh biti zadovoljno Jagnje s Teboj? Kaj, saj vendar mu ni treba zožiti, da Ti je srce mrzlo, trdo, neprijazno? ... Le pogovori se z njim in vprašaj ga! Saj veš, kaj želi. Hudo mu je tavati v mrazu okoli hlevca — srca. — Notri hoče, v hlevček, na gorko, v srce, dostikrat, večkrat, vsak dan... a srce, glej, da bo lepo, čisto, snažno, zanj pripravljeno! Vprašaj ga večkrat, če mu je dobro notri, ali morda še česa potrebuje... in glej, da mu vsako željo izpolniš... glej, da mu boš dobra pastirica.

Lepšega Ti ne morem voščiti za božične praznike; in lepše novoletno voščilo — komaj ga boš dobila. Kvečjemu še to, da pristavim željo, da bi smela enkrat hoditi za Jagnjetom v sv. nebesih, kakor riše tako lepo sv. Janez v »Skrivnem Razodetju«.

Da bi bila torej dobra, vesela, srečna pastirica, pastirica Jagnjetova! In če bi hotela Marija voščiti božične praznike, mar se Ti ne zdi, da bi Ti celo ona kaj podobnega voščila, ona, ki je od nekaj kazala posebno ljubezen do pastiric, saj se jih je pri ustanovitvi svojih božjih potov tako rada posluževala. Spominjam Te posebno na Lurd, La Salette, sv. Višarje in na našo Urško Ferligojnico, pastirico iz Grčarja, katero je Marija izvo-

lila za ustanovnico božje poti na Sv. Gori. — Gotovo je Marija tako vzljubila pastirski stan že na betlehemske poljanah — takrat, ko so pastirčki prvi prišli obiskat njeno Dete — Jagnje božje — in zato je tudi gotovo njeno betlehemsko božično voščilo: Da bi le bila i

Ti, hčerka Marijina, dobra pastirica, pastirica Jagnjeta božjega!...

Zato le pasi, otrok Marijin, to Jagnje božje, pasi le pridno, pasi še dolgo, dolgo vrsto let! —

Pastirski pozdrav!

J. G.

Cerkveni razgled

Po svetu.

Vojska divja še naprej brez presledka. Povsod se je boriti ne samo zoper številne in dobro izvežbane vojaške sile, marveč tudi z vremenskimi silami, ki se jim ne morejo izogniti ne naši, ne sovražniki. Vojaška uprava hiti, da oskrbi vse naše bojevnike z goroko obleko. — Veliko se moli še vedno za uspeh in skorajšnji mir, a marsikje le še premalo. Marsikje, zlasti po mestih, pa še zdaj ne marajo umevati resnosti časa; žive in se vdajajo razposajenosti, kakor bi ne bilo na vseh plahteh neznosnega gorjâ, ki se bo pa sčasoma še povečalo. Splošno pa moramo priznati, da vsi sloji še dosti junaško prenašajo bojno nadlogo. Daj ljubo nebeško Dete, da bi kmalu zavladal vsepovsod toli zaželjeni mir.

Enciklika sv. očeta. V prvem pismu, ki ga je poslal sv. oče Benedikt XV. vsem škofom, opisuje grozoto sedanje vojske ter pozivlja narode in vladarje, naj končajo bratski morilni boj. Papež navaja kot glavni vzrok vojne pomanjkanje ljubezni do bližnjega in pa to, ker je postalo hrepenenje po časnem blagostanju edini cilj človeškega stremljenja. Okrepiti se mora vera v nadnaravnost ter zatreti zli moderni duh. Pismo se konča z iskreno željo, naj bi vojskujoče se države preskrbele narodom tako zaželjeni mir. Drugače ima pa to pismo le bolj zanimivosti in navdila za škofo, ki jim priporoča skrbno vzgojo dobrih duhovnikov ter skrb za pravo učenost, da se katoliške resnice čiste in nepokvarjene ohranijo. Sv. oče omenja tudi katoliških družtev, ki naj se pridno ustanavljajo ter ravnajo po navodilih sv. stolice in po odredbah, ki jih je še pričakovati.

Sv. oče — za mir. Papež Benedikt XV. je prosil vojskujoče se države, naj za Božič sklenejo entedensko premirje. Težava je pa zlasti v tem, ker Rusi pozneje praznujejo svoj Božič.

Počestčenje papeža Benedikta XV. Nedavno so imeli v škofijski palači mesta Genua

ondotni katoliški meščani številno obiskan shod, ki je bil namenjen proslavi sedanjega papeža, ondotnega rojaka. Sklenili so, da bodo vzdali na papeževi rojstni hiši spominsko ploščo; kot spomin na župnijsko cerkev, v kateri je bil sv. oče Benedikt XV. krščen, pa bodo papežu izročili srebrn kip naše ljube Gospe delle Vigne. To darilo bodo izročili o priliki narodnega romanja genueskkih meščanov v Rim.

63.000 je duhovnikov, ki so uslužbeni na ta ali drugi način v vseh sedanjih vojskah. Velik del jih izvršuje dušnopastirsko oskrbo med vojaštvom, drugi (na Francoskem) so morali pa celo optiti puško in iti v rojne vrste.

Smrtna kosa. Odkar je zasedel Benedikt XV. papeški prestol, je blede smrt je večkrat posegla v kardinalski zbor. Umrli je beneški patriarh, kardinal Cavallari, dalje kardinal Franc Virgil Dubillard in pa rimski kardinal Di Pietro. Kardinal Angelo Di Pietro je bil rojen 26. maja 1828 v Vivaro (škofija Tivoli). Svoj čas je bil delegat v Argentini, potem nuncij v Braziliji, v Monakovem in v Madridu.

Nadžkoš grof Szeptycki se nahaja še vedno kot ujetnik na Ruskem, in sicer v mestu Kursk. Odkazali so mu tri sobe v nekem hotelu; pustili so mu samo služabnika, drugače pa vzeli vso prostost. Ne sme občevati niti z ondotnim katoliškim župnikom, niti časopisov brati, niti komu pisati. Za sprehod mu je določen samo gotov del mesta, a sprehajati se sme le redkokdaj in še takrat pod policijskim nadzorstvom.

Dunajska nadškofija posvečena najsv. Srcu Jezusovemu. Posvečenje se je izvršilo na praznik brezmadežnega Spočetja Marijinega. Ta dan je kardinal Piffel opravil sv. mašo v šenbrunski kapeli ob navzočnosti cesarja in na Dunaju bivaajočih članov cesarske hiše.

Proces za blaženstvo svetoživečega mladenciča Dominika Savio se je pričel v Turinu 6. novembra. Dominik Savio je bil gojenec don Boska in součenec sedanjega glavnega predstojnika Salezijancev don Albera. Umrl je še kot gimnazijski dijak don Boskovega oratorija.

Darilo ameriških otrok. Mladina v Ameriki se je spomnila ubogih sirot, ki so jim očetje padli v sedanji svetovni vojski. V Genovu je prišla posebna ladja, ki je pripeljala darov za avstrijske otroke-sirote v vrednosti dveh milijonov kron. Vsaka dežela dobi svoj del. O iskreni človekoljubnosti ameriških otrok, ki so nabrali skupno za 15 milijonov kron darov, bo govorila zgodovina še poznim rodovom.

Čast, komur čast! Izza časa, ko so bili ruski vojaki udrli na Ogrsko, se marsikaj pripoveduje. Častniki so se v cerkvi mesta M. zelo spoštljivo obnašali ter pokleknili pred sv. Rešnjim Telesom, dasi pravoslavni v svojih cerkvah samo stoje. Poveljujoči general ni mogel svojih stvari skupaj spraviti, ker je bilo treba nanagloma bežati. Med njegovo »zapuščino« so našli tudi sv. pismo.

Grofica — benediktinka. Vdova bivšega češkega namestnika, grofica Marija Coudenhove je napravila 21. novembra slovesne obljube kot redovnica benediktinskega reda.

Razdor v Meksiki. Že več let divja v Meksiki prekucija, ki je delo protozidarjev. Najhujše pri tem je udarjeno versko življenje in katoliška Cerkev. Ko je ondi vladal (35 let) diktator Porfirio Diaz, se je Cerkev dosti svobodno razvijala; blagodejni vpliv njenega delovanja se je pojavljal v dušnem pastirstvu, v šoli, v vzgoji itd. Njegov naslednik spiritist in framason Madero je pa skušal Cerkev polagoma usužnjiti, pa mu je izpodletelo. Na njegovo mesto so prišli Caranza, Huerto in Villa... Danes so vsi meksikanski škofje ali v inozemstvu ali v zaporu. Nadškof v Michoacan je moral bežati preoblečen v pastirja; nadškof v Durango je bil takoj v začetku revolucije prijet; moral je v ječo, dasi je že 70 let star. Drugi škofje so nekateri v zaporih, ako so se pa umaknili, so jih nenavzoče obsodili na smrt. V nekaterih krajih so cerkve zaprte ali pa je služba božja prepovedana pod hudo kaznijo. V Jacatecas je bilo zaprtih 35 duhovnikov. Villa je zahteval pol milijona kron, da jih je izpustil. Vso to vsoto so dobri katoličani zložili. V deželi pa niso smeli ostati, ampak so jih prepeljali na mejo Zedinjenih držav... Tako se godi katoliški Cerkvi in njenim duhovnikom, kjer zavladajo

framasoni, ki imajo sicer venomer na jeziku »svobodo«.

Kjer zavladajo divjaki... Že zadnjič enkrat smo omenjali, da je prišla v Meksiki na krmilo prekucijska vlada, ki še hujše gospodari kot framasoni na Francoskem. Guverner glavnega mesta Toluca je izdal sledečo naredbo: 1. Pridige so prepovedane, češ da ljudstvo fanatizirajo. — 2. Post in spokorna dela so prepovedana, prav tako tudi miloščino dajati cerkvam ali katoliškim duhovnikom. — 3. Maše za rajne niso dovoljene; enako je prepovedana spoved v cerkvi ali izven nje. Vsi, ki to prepoved prekršijo, bodo s smrtjo kaznovani. — 4. Samo en duhovnik sme ob nedeljah maševati; a ne sme nositi duhovske obleke, niti ovratnika duhovskega ne. — 5. Razen maše se ob nedeljah ne sme izvrševati nobeno versko opravilo: ne sme se krščevati, ne poročati, ne pokopavati. — K takemu tiranstvu in brezboštvu ne moremo drugega pristaviti kot: Bog še živi in ne bo zapustil svete Cerkve v Meksiki. V tem je tolažba tako zatiranega katoliškega ljudstva in njegovih duhovnikov.

Po domovini.

Zlato mašo je obhajal 20. novembra naš rojak dr. Stanonik, vseučiliški profesor in prelat v Gradcu. Jubilant je rojen leta 1841. na Suhi pri Škofji Loki. Kljub temu, da so mu oči popolnoma opešale, je vztrajal učeni gospod profesor do zadnjega na svojem mestu. Sedaj je zaprosil za zaslužen pokojnino.

Tajni svetnik cesarjev je postal zagrebški nadškof dr. Ante Bauer.

Duhovniške zadeve v ljubljanski škofiji. Nameščen je kot kaplan v Borovnici č. g. dr. L. Lenard; v Kranju č. g. L. Erzin, bivši vojni kurat. — V vojno službo sta poklicana čč. gg. Ivan Kogovšek, kaplan v Kranju, in L. Turšič, kaplan v št. Vidu nad Ljubljano. — Nemški viteški red je imenoval č. g. P. Valerijana Učaka za župnega upravitelja v Podzemlju.

Smrtna kosa. Dne 22. novembra je zapustil solzno dolino zlatomašnik č. g. Jurij Dernovšek, župnik v pok. Služboval je v želimljah, kjer je z milodari zidal cerkev, pozneje pa dalj časa v Žabnici pri Škofji Loki. Dičile so ga lepe vrline vzornega duhovnika: skromnost, ljubeznivost in gostoljubnost. Počivaj v miru blagi Jurij! — Dne 25. novembra je umrl v Kamniku vpokojeni župnik č. gosp. L. u. d. škufca. Dokler je bil čvrst in zdrav, se je odlikoval kot nabožni pisatelj. Pokopan je bil v Blagovici, kjer je dalj časa služboval. R. i. p.! — V Vodichah so izgubili svojega

dolgoletnega dušnega pastirja S. Žužka, ki ga je smrt ugrabila dne 27. novembra. Kot župnik vodiški je deloval celih 26 let. Po potresu je vodil zidanje ondotne župnijske cerkve.

Umril je č. g. Ivan Rakovec, kaplan v Metliki. Pokojnik je bil rojen v Naklem leta 1876. Mir njegovi duši! — V bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji je preminul dne 15. decembra č. g. Janko Zakrajšek, župnik v Vavtvasi. Rojen je bil leta 1866. R. i. p.!

Imenovan je za župnijskega upravitelja v Vavtvasi č. g. Frančišek Krhne, doslej urednik in kaplan pri Sv. Jakobu v Ljubljani.

Celovski škof. Za celovskega škofa ima biti, kakor poročajo listi, imenovan gimnazijski profesor, katehet dr. Adam Hefter.

Koroško. (Slovenski del.) Razpisani sta do 15. januarja 1915 župniji Poreče ob jezeru in Slov. Plajberk. Vrnila sta se po krivem zaprtu gospoda župnik Janez Šnedec na svojo župnijo v Vetrinj ter kaplan Vinko Razgoršek v Tinje. Župni oskrbnik Rok Tajnko je prestavljen iz Sveč v Timenico; v Sveče pa Alojzij Nagelšmit, doslej kaplan v Guštanju. Za dekanijskega svetovalca dekanije Spodnji Dravograd je voljen in potrjen gosp. župnik Jožef Rozman v Črnečah.

Prava pot. Vpokojeni župnik g. A. Berce, bivajoč v Ljubljani, se je 25. novembra poravnal s cerkveno oblastjo. Do te hvalevredne odločitve ga je gnala — kakor sam izjavlja — želja, da bi rad svoje vestne zadeve uredil pred Bogom, pred Cerkvijo in pred svetom. Podpisal je izjavo, v kateri obžaluje, kar je govoril ali pisal žaljivega zoper svojega škofa in zoper nekatere duhovnike; izrekel je tudi, da se bo v bodoče kot katoliški duhovnik pravilno obnašal.

Novo svetišče. V lichtenturničnem zavodu v Ljubljani so k dosedanjemu šolskemu posloju dozidali lepo in prostorno kapelo, ki je bila blagoslovljena prvo adventno nedeljo. Lično svetišče ima okroginkrog galerijo, ki se nanjo pride po stopnjicah in iz prvega nadstropja šolske stavbe. V pritličju te nove zidave — pod kapelo — pa je prostorna telovadna dvorana z gledališkim odrom in s sobami za klavirski pouk.

Dobro je povedal. Vojni kurat č. g. Marko Škofic je pisal svojemu gosp. dekanu v Kozje pismo, ki v njem ob koncu napravi prav primerno opazko: ... »Kaj je pa z Marijino družbo? Kolikokrat si mislim: Ko bi bili vsi tisti zgagarji sedaj v vojski, ki so se vedno iz pobožnih oseb in iz svetih reči norčevali, bi rad videl, če bi bilo tudi tukaj njihovo mišljenje tako protiversko. Tukaj ni človeka, ki bi pogosto ne mislil na Boga, če ga tudi prej dolgo časa ni hotel poznati. Tu sedaj uvidi

vsak, da druge pomoči ni, če ne pride od zgoraj. Večkrat mi pride sedaj na misel, kako zna ljubi Bog voditi ljudi k sebi! Če nočejo prostovoljno, zlepa, pa morajo zgrda...«

Pozor! Za ranjence po bolnišnicah in lazaretih so se povsod pobirali časopisi, knjige in razni spisi, kar je vsekako hvalevredno. Toda bati se je, da se na ta način prikrade med vojaštvo marsikaj slabega. V nekem nemškem časopisu se nekdo naravnost zgraža nad tem, kaj vse donašajo ljudje ubogim ranjencem. Našel je znani umazani list »Simplicissimus«, ki je zdaj prepovedan, in nebroj drugih neumestnih in grdih stvari. Dobro bi bilo, da bi se tudi po naših bolnišnicah za ranjence popazilo, da vojaštvo ne bo dobivalo tudi duševnih ran.

Kardinal Gasparri,
državni tajnik sv. očeta.

Dekliške duhovne vaje pri sv. Jožetu v Celju bodo januarja in februarja. Prve se bodo začele 21. januarja zvečer, druge pa 8. februarja zvečer. Mladenci molijo in delajo pokoro na bojišču — dekleta pa naj se duhovno vežbajo doma. Mladenci bodo gotovo spokorni prišli iz vojske — dekleta pa ne smejo manj spokorne biti! — Predstojništvo sv. Jožefa v Celju.

IZ ŠKOFJE LOKE. Od 15. do 19. novembra so se obhajale pri kapucinih duhovne vaje za tretji red. Imeli smo vsak dan tri govore, dva

dopoldne in enega popoldne. Z velikim veseljem so prihajali ljudje poslušat vnete govore, v katerih so nam razlagali velike dobrote tega spokornega reda, kakaj otroci sv. Frančiška so deležni vseh dobrih del, kar se jih je opravilo skozi 700 let v vseh treh redovih svetega Frančiška. Sedaj je v redu Frančiškovem 30 tisoč duhovnikov, zato so tretjeredniki deležni vsak dan 30.000 sv. maš; tretjerednikov je dva milijona, kateri molijo svojo redovno molitev vsak dan; te molitve so deležni vsi. Kako bogato je obdarila sv. Cerkev tretji red tudi z odpustki: zadobijo lahko popolen odpustek vsak dan. Kdo bo še zametaval te izvanredne milosti ter se ne bo z veseljem pridružil veliki armadi otrok sv. Serafinskega očeta? Zadnji dan je bilo 137 na novo sprejetih, med temi nekaj mladeničev, lepo število mladih deklet, kakor tudi možje in žene v najboljših letih; vsi so postali ponižni otroci svetega Asiškega ubožca.

Javorje nad Škofjo Loko. V pretečenem mescu nas je obiskal vlč. pater vizitator tretjerednikov iz Škofje Loke. Razlagal nam je vodila in pravila tretjega reda ter še druge navduševal k pristopu. Vsakdanja skušnja nam potrjuje, da tretji red res blagodejno vpliva na človeško družbo v verskem in nravnem oziru. V družinah tretjerednikov se opazuje treznost in zmisel za pogosto prejemanje svetih zakramentov. Stariši tretjeredniki so bolj potrpežljivi, znajo sami ubogati in navajajo tudi otroke k pokorščini. Zdaj imamo pri nas 26 moških in 105 žensk v tretjem redu. — Umrli je v vasi Mlaka tretjerednica Marjeta Miklavčič v 86. letu starosti. Bila je goreča častilka presv. Srca Jezusovega in je z milodari in molitvijo prav rada podpirala misijone.

Marijine družbe.

Križanska dekliška Marijina družba v Ljubljani je imela povodom desetletnice obstoja duhovne vaje, katere je vodil preč. g. F. Birk. Bodi mu tu izrečena najiskrenejša zahvala za vse dobre nauke in opomine, ki nam jih je dal!

Iz Moravč. V podnožju Limbarske gore v Serjučah je v začetku novembra pohitela k svoji nebeški Materi Marija Tič, hčerka drtijskega g. župana in vzorna članica moravške Marijine družbe. V najljepši dvajsetletni dobi je zapustila zalujoče starše ter zvenela kakor nežna lilija v solnčni pomladi. — V Mošeniku je umrl koncem novembra po dolgi in mučni bolezni v cvetu mladosti Franc Smrkolj, vrl član mladeniške Marijine družbe. Zgledno je bilo njegovo življenje; vdano je trpel v bolezni in sveto umrl. »Mati,

le še molite,« je bil njegov zadnji stavek, ki ga je govoril ob postelji klečeči materi, in zadnja beseda: »O Kristus!« Nato se je namehnil in izdihnil.

Z Vurberga. 8. decembra je tukajšnja dekliška Marijina družba obhajala svojo desetletnico. V teku deset let je bilo v družbo sprejetih 270 deklet. Od teh se jih je 37 omožilo, 43 je bilo izključenih, 28 se jih je preselilo v druge župnije ali so stopile v druge Marijine družbe, 8 jih je umrlo, 2 sta odšli v samostan. Sedaj družba šteje 155 udev. Pred praznikom se je obhajala devetdnevnic. — Kaj se je doseglo v teh letih? Največja zasluga družbe je, da članice pogosto prejemajo svete zakramente; večinoma vsak mesec, pa tudi večkrat. Dekleta ne zahajajo na ples, ki nam je v prejšnjih časih toliko mladine pogubil.

Iz Črnomlja. Marijina družba deluje tiho, a vztrajno, bodisi v svoji notranji izpopolnitvi, bodisi na zunaj; zlasti marljivo se udeležuje vsega gibanja, ki je v prid vojnim razmeram. — Letos je bilo sprejetih v družbo 27 novih članic. Ustanovilo se je več odsekov, tako: sv. Rešnega Telesa, pevski in časniški. Zlasti poslednji bode imel na razpolago obilo polja, kamor naj zaseje naš ugledni, za vsako Marijino hčer prepotrebni »Bogoljub«. (Da, slišimo, da ga v Črnomlju še veliko manjka. Ur.) — V vojne namene je nabrala družba za volno nad 50 K, pa tudi molí se obilo pri molitvenih urah in v devetdnevnicah. — Umrli je Kata Weiss iz Svibnika, stara 19 let; bila je zgljedna častilka Matere božje.

Prečina. Tudi naša dekliška Marijina družba pridno dela zimsko obleko za naše vojake. — Duhovne vaje smo imele pred glavnim praznikom. Dekleta so polnoštevilno prihajala. Slišimo, da je veliko več članic v družbi, kakor pa »Bogoljubov«. Če ni škoda denarja za drage obleke, potem ga tudi za »Bogoljub« ni škoda. Za vsako veljaj pravilo: »Vsaka članica — »Bogoljubova« naročnica!«

Novo mesto. Duhovnih vaj v Marijini kongregaciji, katere je vodil preč. g. P. Žužek, so se družbenice udeleževale v prav obilnem številu. Na praznik Brezmadežnega Spočetja je bil začetek. Ob sklepu duhovnih vaj je bilo slovesno skupno sv. obhajilo, katerega so se družbenice obilno udeležile in ga darovale za v vojski padle vojake. Po sv. obhajilu je pa premil. g. prošt slovesno podelil sv. papežev blagoslov.

Čadram pri Konjicah je vam, cenjenim bralcem »Bogoljuba, komaj znan, vendar se odlikuje po sloveči novi cerkvi. Letos 8. septembra se je začela, ali bolje rečeno, prerodila iz stare, nekoliko zaspane križevske družbe pri nas nova deklinška Marijina družba. 128 deklet se nas je takoj prvič oglasilo. — »Bogoljub« je bil dozda tukaj še nepoznan. Od zdaj naprej pa ga hočemo me, Marijine hčere, pridno brati in razširjati, zraven pa skrbeti, da iztrebimo iz župnije ptujskega »štajerca«.

Sv. Gregor. Na praznik Brezmadežnega Spočetja je obhajala naša deklinška Marijina družba desetletnico svojega obstoja. Duhovne vaje smo opravile. Srčna hvala vlč g. župniku Tomažu Zabukovec za jedrnat, nepozabne nauke! — Poleg cerkvene slovesnosti smo priredile v društveni dvorani ljubko slavlje; dvorana je bila za to primerno in okusno okrašena. Č. M. Elizabeta nam je zložila zato mično pesmico, katero smo za uvod popevale s spremljevanjem gđc. učiteljice na harmoniju. Za tem družbena prednica razvije v vezani besedi razvoj in delovanje družbe pod vodstvom njenega ustanovitelja in našega g. svétnika in mu ob sklepu pokloni umetno, pomembno sliko kot izraz hvaležnosti. — Ob ustanovitvi je bilo sprejetih samo 12 prav mladih, toda odličnih deklet, vseh je bilo 110; 3 so si izvolile samostanski poklic, 3 so odšle v večnost, doma jih je 15 stopilo v zakonski stan, nekaj jih je vzela Amerika, izključena ni bila nobena, ena je prostovoljno izstopila iz družbe. Pod vplivom Marijine družbe je zaznamovati velik napredek v duhovnem, cerkvenem, društvenem in družinskem življenju.

Rajhenburg. Glavni praznik naše deklinške Marijine družbe se je vsako leto obhajal posebno slovesno, — a letos, v novi Marijini cerkvi, je bila slovesnost primeroma lepša in pomenljivejša. Vsa deklinška družba, ki šteje do 500 članic, je sprejela med mašo za družbenice sv. obhajilo ter prisostvovala božjim službam predpoldne, pri katerih je govoril tudi kapucin p. Joahim iz Krškega. Dekleta iz oddaljenih krajev so ostala ves dan, do popoldne v Rajhenburgu. Slovesnost sprejema se je vršila popoldne. 87 deklic se je sprejelo. Med njimi je bilo nekaj deklic iz sosedne koprivniške fare, kjer še nimajo Marijine družbe. Še nobenkrat, kar obstoji Marijina družba v Rajhenburgu, ni pristopilo na novo toliko članic. To je tem bolj razveseljivo, ker se nahaja v fari in zlasti v trgu samem več deklet, ki se norčujejo iz Marijine družbe in mislijo, da bodo povzročila s svojim strupenim jezikom razdor v družbi. Vsaka poštena de-

klica se ogiblje takih krivih prerokov, in upati je, da se bodo nove članice v ljubezni do Marije tem bolj utrdile, čim bolj jih nasprotniki skušajo smešiti in zasramovati.

Od Sv. Križa na Vipavskem. Tudi pri nas imamo deklinško Marijino družbo in v »vrtcu« lepo število deklic in nekaj kandidatij. Na praznik Brezmadežne Device smo imele skupno sv. obhajilo. Bog omeči srca tudi drugim dekletom za nov obilen vstop v to prekoristno in lepo družbo!

Iz Škofje Loke. Prelep dan je imela naša družba na praznik Brezmadežne, na katerega smo se pripravile z devetdnevnic. Vsak večer smo se zbrale v družbeni sobi, kjer so preč. gospod voditelj najprvo razložili eno izmed voščil, ki jih je prinesel zadnji »Bogoljub«, nato smo molile iz družbene knjige pripravne molitve za vsak dan, nazadnje smo še zapele nekaj pesmi Mariji v čast. Na praznik popoldne je bil slovesen sprejem 40 deklet. Pokazal se je že letos vpliv »vrtca Marijinega«, ki je bil lansko leto ustanovljen. — Dne 12. decembra je bilo v nunski cerkvi celodnevno čiščenje sv. Rešnjega Telesa. Ta dan je imela družba sv. mašo ob 10. uri; družbenke so lepo prepevale, popoldne pa smo imele skupno molitveno uro. Ta dan je tudi zatisnila oči k večnemu počitku blaga hčerka Marijina Ivana Gaber v 17. letu starosti. Priporočamo jo v pobožno molitev!

Ukve na Koroškem. Seme, vsejano pred eden in pol letom, je končno vsklilo; treba je tudi bilo obilne vlage, ki jo je dobilo ob času sv. misijona in tridnevnic Jezusovega Srca; sevda tudi ni manjkalo močnih sovražnikov, ki so se na različne načine trudili to seme uničiti. Po velikem trudu in nasprotovanju je bila torej pri nas ustanovljena deklinška Marijina družba. Prvi sprejem je bil na praznik Brezmadežnega Spočetja; sprejetih je bilo 12 pridnih in poštenih deklet od preč. g. prelata dr. M. Ehrlicha ob navzočnosti č. P. Juvenala iz Ovcjevasi. Ta izredna slovesnost je privedla ta dan v cerkev mnogo radovednih ter je napravila na vse gotovo najboljši vtisk. — Daj Bog, da bode ta družba kot prva v kanalski dolini pod Marijinim okriljem rasla in cvetela. Da prvi ogenj in veselje za družbo ne ugasne, za to bo skrbel »Bogoljub«, ki ga že zdaj imajo skoraj vsa dekleta. Tudi čiščenje presvetelega Rešnjega Telesa se je med njimi razširilo; v ta namen je vsak mesec enkrat molitvena ura, pri kateri dekleta glasno molijo iz knjige »Večna molitev«, katero so si tudi skoraj vse nabavile in še precej drugih gorečih faranov. — Upajmo, da se po lepem zgledu oklenejo Marijine družbe še nekatera druga dekleta, ki so na razpotju, in da mnogi za-

slepljeni starši spregledajo, da le pot čednosti vodi njihove otroke k pravi sreči in pa v srečni zakon.

SPOMINJAJTE SE UMRLIH!

Ana Rozman, Marija Nazaret, 29. septembra.

Frančiška Grom, Vrhnika, 1. novembra.

Angela Razpotnik, Sveta Gora, 10. novembra.

Marija Rogelj, Dob, 24. novembra.

Frančiška Zupan, Marija Nazaret, 30. novembra.

Jožefa Povše, Šmartno pri Litiji, 30. novembra.

Marija Kremžar, Šmartno pri Litiji, 30. novembra.

Dobre knjige.

Družbenik Mariijn. Izdalo škofijsko vodstvo Marijinih družb. Ta molitvenik je izšel v 2. izdaji. Ker mu je namen enotnost in stalnost, nima novi natisk bistvenih sprememb. Da je tak oficijel molitvenik v Marijinih družbah potreben, priča, da je bil prvi natisk v nekaj mesecih razprodan in da so Marijine družbe novega natiska željno pričakovale. Novi natisek se tudi po svoji zunanji opremi ujema s prvo izdajo, in ima, četudi je nekoliko spolnjen, ravno tako priročno obliko, primerno za v roke in žep. Knjižica je razdeljena v tri glavne dele: Pravilnik, obrednik in molitvenik. Molitvenik je obširen in popolen in prirejen za vse stanove, prilike in potrebe. Knjižica bo ustrezala vsem stanovom: mladeničem, dekletom, možem in ženam; to je zaradi potrebne enotnosti. V mali obliki podaja molitvenik veliko vsebine. Cena mu je primeroma nizka; velja v platnu z rdečo obrezo 1 K 50 vin., z zlato obrezo in nekaj lepšo opremo 2 K 30 vin., v šagrino 2 K 80 v. — Na 20 naročenih izvodov dá »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani en prost izvod.

Voditelj v srečno večnost. Molitvenik. Spisal Anton Mrkun, župnik. III. natisk. Ta molitvenik je izšel v novem natisku; po njem se je velikokrat popraševalo, ne le zaradi priljubljene vsebine, temveč tudi zaradi priročne žepne oblike. Nov natisk presega glede na svojo zunanjo opremo in priročnost vse druge slovenske molitvenike; zadovoljil bo vsakega, ki si je želel lepšega in priročnega molitvenika s primerno vsebino. Oblika je majhna, pa nikakor ne premajhna. Velikost in debelina je med seboj v takem razmerju, da si ugodnejše oblike ne moremo želeli. — Molitvenik se dobi trpežno vezan z rdečo obrezo za nizko

ceno 1 K, šagrino z zlato obrezo 2 K, s fino vitiranimi platnicami 3 K 50 vin. Naroča se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani

Odpustki

za mesec januar 1915.

1. Petek, prvi v mesecu. Novo leto. Popolni odpustek: a) udom bratovščine preč. Srca Marijinega; b) udom družbe svete Družine; c) tretjerednikom; d) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi; e) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; f) vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca Jezusovega in molijo po namenu svetega očeta. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

2. Sobota, prva v mesecu. Popolni odpustek vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Materi božji, da nekoliko zadoste za razžaljenja, storjena Materi božji, in molijo po namenu svetega očeta.

3. Nedelja, prva v mesecu. Presveto Ime Jezusovo. V Avstriji dobé ta dan in v osmini popolni odpustek vsi verniki, ki ta dan ali v osmini gredo k spovedi in k sv. obhajilu, so pri sv. maši in molijo v namen svetega očeta. — Popolni odpustek: a) tretjerednikom; b) udom bratovščine presvete Srca Jezusovega; c) onim, ki nosijo višnjev škapulir. — Udom rožnovenske bratovščine trije popolni odpustki: a) če v bratovski kapeli molijo na namen svetega očeta; b) če so pri mesečni procesiji; c) če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom.

6. Sreda. Sv. Trije kralji. Popolni odpustek: a) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; b) onim, ki nosijo višnjev škapulir; c) udom družbe svete Družine; d) udom bratovščine sv. rožnega venca v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim more spovednik mesto tega naložiti kako drugo dobro delo; e) udom družbe živega rožnega venca; f) udom bratovščine za duše v vicah; g) tretjerednikom. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

7. Četrtek, prvi v mesecu. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan.

16. Sobota. Sv. Berard in tovariši. Popolni odpustek tretjerednikom.

23. Sobota. Marijina zaroka. Popolni odpustek udom družbe sv. Družine.

24. Nedelja. Sv. Družina. Popolni odpustek udom družbe sv. Družine.

25. Ponedeljek. Spreobrnjenje sv. Pavla. Popolni odpustek bratovščine preč. Srca Marijinega.

29. Petek pred prvo predpepelnično nedeljo. Tretjerednikom popolni odpustek in vesoljna odveza.

30. Sobota. Sv. Hijacinta. Popolpi odpustek tretjerednikom.

31. Nedelja, zadnja v mesecu. Zv. Ludovika. Popolni odpustek: a) vsem, ki molijo trikrat na teden skupaj sv. rožni venec; b) tretjerednikom.

Opomba. Udje bratovščine presv. Srca Jezusovega dobe lahko vsak mesec dva popolna odpustka: enega prvi petek ali pa prvo nedeljo v mesecu, drugega pa na poljuben dan v mesecu. Da ne bo kdo v dvomih, ga je li že dobil ali ne, bomo odslej naprej enega zapisali za prvi petek, drugega za prvo nedeljo v mesecu.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO.

Neka oseba za potrpežljivost in vdanost v voljo božjo. — Marijina družabnica za pomoč v skušnjavah in dosego potrebnih milosti. — M. K. za zdravje in za pomoč božjo v dušnih zadevah. — Več vojakov, da bi se srečno vrnili z bojnega polja. — E. K. svoji sestri, brata in njih družine za pomoč in dosego potrebnih milosti. — Neki duhovnik za tolažbo in rešitev. — Neka tretjerednica, da bi dobila primerno službo. — T. V. za stanovitnost v dobrem. — Marijina hči v dušnih bojih in za dosego potrebnih milosti. — M. K. za zdravje. — Trdosrčen človek, da bi se spreobrnil. — M. P. za zdravje. — Neka oseba v raznih zadevah. — J. S. svojo sestro. — Zapuščena Marijina hči. — Neka oseba za zdravje. — Marijina hči za zdravje in potrpežljivost. — Tretjerednica za zdravje in stanovitnost v dobrem. — Marijina družabnica, da bi dobila primerno službo. — J. S. svojo mater, za zdravje in pomoč v težavah. — Neka dekle za zdravje in potrpežljivost. — Neka oseba za gorečnost v ljubezni do Jezusa in Marije. — Neki mladenič, Marijin družabnik, da bi se srečno vrnil z vojne. — Marijina hčerka za zdravje bolnih oči, za zmagó v dušnih bojih, vredno prejetje sv. zakramentov, za dušni mir in spoznanje pravega poklica. — Marijina hči za vreden prejem sv. zakramentov, za stanovitnost v dobrem ter svojega brata, da bi se srečno povrnil z vojne. — Neka pijači vdana oseba. — Neka zakonska, med katerima vlada razpor. — Dve družini za spreobrnjenje. — Mladenič za stanovitnost

Moderna deklica.

Na gosli svira Melanija;
jezikov treh uči se Štefanija;
za športe vnetá vsa je Fini;
slikarstvo všeč je Josipini.
Pisateljuge Ela v prozi,
dopada bolj se poezija Rozi.
Diplomo doktorsko želi si Tinca,
naslov že nosi medicince.
Povsod si iščejo poklice
in kosajo se z moškimi — deklice
A pravo žensko je torišče:
družinska soba, kuhinja, ognjišče.

Darovi.

Za »Dejanje sv. Detinstva« so poslali do 13. oktobra 1914 čč. gg.: Martin Dimnik, kaplan v Šmartnem pri Kranju, 49 K 32 vin.; Ivan Vrhovnik, župnik trnovski v Ljubljani, 37 K; Val. Remškar, župnik v Dol. Logatcu, 13 K 42 vin.; Ign. Omahen, kaplan v Semiču, 9 K 76 vin.; Ign. Oberstar (II. zbirko iz Sodražice), 3 K; K. Čerin, spiritual v Škofji Loki, zbirko iz Boh. Bele, 9 K 60 vin.; M. Zevnik, kaplan v Kamniku, 10 K; J. Langerholz, kaplan v Dobu pri Domžalah, 67 k 38 vin.; M. Ježek, kaplan v Blokah, 6 K 45 vin.; dr. Fr. Knavs, dekan iz Cerknega, 5 K 28 vin. (II. zbirka); J. Mlakar, Stranice, 6 K; zapuščina ģ Katarine Zgaga iz Strme 73 K 51 vin.; župnik Blaž Grča, Šempas, 20 K 40 vin.; vikar Ed. Meznaršič, Vrtojba, 44 K 70 vin.; župnija Polhovgradec 30 K 70 vin.; Fr. Lončar, kaplan, Št. Jernej, 15 K 44 vin.; A. Zupanc, stolni vikar v Ljubljani, 70 K; Iv. Tomažič, katehet uršulinskih šol v Ljubljani, 18 K; Engelbert Rakovec, kaplan v Ribnici, 48 K; Mat. Škerbec, katehet v Škocijanu pri Mokronogu (II. zbirka), 23 K; V. Zupančič, spiritual pri uršulinkah (notr. urš. š.) v Ljubljani, 50 K; Jurij Peternel, dekan v Kobaridu, 59 K; svetnik A. Šinkovec, mestni župnik v Škofji Loki, 15 K; Iv. Perko, kaplan v Šmarjeti (II. zbirka), 4 K 40 vin.; J. Benedičič, župnik v Črnem vrhu, 13 K 82 vin. in dar Marijane Kos 4 K 48 vin.; Fr. Rupnik, kaplan v Radečah, 5 K; župni urad v Železnikih 10 K; Janko Borštnar, administrator pri Sv. Lenartu, 19 K 92 vin.; Jan. Meršolj, župnik v Retečah pri Škofji Loki, 12 kron.

Za vojaški misijon: Č. g. Jos. Vovk 10 K; Marija Hočevnar, Dunaj, 6 K; g. kaplan Polak 1 K; neimenovana z Dunaja 9 K; Franc Meglič, Trst, 2 K; neimenovana iz Ljubljane 3 K; dekliška Marijina družba v Prečini 4 K; dekliška Marijina družba v Bohinjski Srednji vasi 69 K 79 vin.

(Ta se je obnesla! Bog plačaj!); Ana Kovač v Mlinčah, Koroško, 3 K; Marija Bernot, Stranje, 5 K; Neža Benčina 3 K; Marijina družba na Dovjem 11 K; Marijina družba pri Sv. Juriju ob Taboru 33 K; nekatere čitalke »Bogoljuba« v Gorici 10 K.

Za kruh sv. Antona: M. M., Braslovče—Parizlje, 10 K; Ivanka Pečan 2 K; Marijina družba v Šoštanju 2 K.

Za bratovščino sv. Dizma: M. Rebol, Hraše, 4 K.

Za Marijin dom v Sarajevem: Dekliška Marijina družba v Šoštanju 38 K.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Kajne, taka se pa »Bogoljuba« še ni primerila, kar časa hodi med svet, kakor pri zadnji številki minulega leta, da bi bil prišel obstrižen do Vas! To ste gledali, kaj to pomeni! In popraševali drug drugega: ali je tvoj tudi tak? Tudi! In tvoj? Tudi! Vsi so takil! Zakaj neki? ... Vidite, kaj se hoče! Vojska je, in v tej vojski je bil tudi »Bogoljub« — ranjen. Zdaj bi bili pa menda silno radi vedeli, kaj je bilo takega na tistem koscu, ki so ga škarje ugrabile. To, česar Vam »Bogoljub« ni prinesel, Vas je še bolj zanimalo, kakor to, kar Vam je prinesel. Toda ne smemo Vam povedati, če ne, bi bil danes »Bogoljub« — drugič obstrižen. Toliko lahko povemo, da ni bilo nič posebno pregrešnega; a cesarski gospodje, za to postavljeni, strogo skrbé za mir in red v državi v teh viharnih in nevarnih časih, in mi jih moramo ubogati. Zato bomo — ko vidimo, da je »Bogoljub« tudi pod postavo, odslej gospodom vsako nevarno stvar prej pokazali, preden se tiska, da se nam spet kaj takega ne primeri.

Dijaškimi kongregacijam. Ustregli Vam bomo, kolikor bo mogoče. Če pa ne bo vselej mogoče, boste pa morali malo potrpeti z nami. — Pohlevnih ovac gre veliko v en hlev, samo malo stisniti se morajo. Tako se bomo morali tudi v »Bogoljubu«, kjer nas je že dozdej zmerom basalo za prostor, še bolj skupaj stisniti. Ne le, da bomo iz dopisov brez usmiljenja črtali vse nepotrebne besede, katerih je v dopisih veliko, ampak tudi članki morajo biti krajši. To naj imajo, prosimo, naši čislani sotrudniki vedno v spominu, ko pišejo, — da se bo dobil prostor za naše dobre dijake, katere prav z veseljem sprejemamo pod streho.

Pri urejevanju (korekturi) zadnje številke urednik sam ni mogel biti navzoč, zato se je vrinilo nekaj napak. Posebno članek o papežu Piju X. je zmeden. Nekaj odstavkov je zamenjanih. Članek se začne z besedami: »Velikega, svetega papeža smo imeli...« od tam se bere do »...življenje redovnikov« in šele nato to, kar je spredaj.

Z Ogerskega je prišlo opozorilo, da tisti ponudbi: »3 knjige za 5 kron« v zadnjih dveh številkah »Bogoljuba« ni verjeti.

Zdaj pa zopet prosimo: Na delo za »Bogoljuba«! Če je za marsikaj čas vojske neugoden, za razširajnje »Bogoljuba« ni neugoden, ampak ravno nasprotno! Če naj se versko življenje vsled vojske poživi, se morajo tudi verski listi pomnožiti! Pomanjkanja denarja tudi še ni čutiti; da, ponekod ga je še celo več kakor v mirnem času. Torej širite »Bogoljuba«, da bo nosil v teh hudih časih potreben pouk, duhovno pomoč in tolažbo po celi domovini, v vsako slovensko hišo!

Za naročnike »Bogoljuba« se opravljata celo leto vsak teden po dve sveti maši.

Podpirajte gorske tkalce, rokodelce!

Naročite za poskušnjo naše pošteno blago, čudovite trpežnosti in ostanete naš verni odjemalec!

- 23 m kanafasa za povlake, 78 cm šir., 1960
 s rdeč. ali modrimi progami, stalne
 barve in trpežno, samo K 10.60
 Isto, 118 cm široko, 1 kos 12 m " 9.30
 23 m fine rumburske tkanine za srajce " 12.—
 23 m bele fine tkanine za srajce „Iris“ " 11.50
 18 m cefira za 3 srajce, močno blago " 8.60
 1 ducat belih lanenih damašk. brisač
 štev. 7 " 6.50
 50 m zavoj krasnih, stalnobarvnih ostankov
 3-15 m dolgih, močnih in trpežnih, platna,
 cefira, kanafasa, delena itd., vrsta 0 K 20.—;
 vrsta I K 25.—; vrsta II K 31.—; Močni sim-
 ski ostanki, vrsta 0 K 24.—; vrsta I K 28.—;
 vrsta II K 38.—.

Po povzetju pošilja **KRSČANSKA GORSKA TKAL-LINERIA SPY štev. 45 ORLIŠNICA KE GORE (Češko).**

Neugajajoče se zamenja ali pa se vrne denar nazaj.

Ustanovljeno 1887.

Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven spadajočih predmetov v

trgovini z drobnim in modnim blagom

F. Meršol, Ljubljana Mestni trg 18.

Velika izber vezenin, čipk, nakita, otroške obleke, ovratnikov, zavratnic, volne, bombaža in vseh potrebščin za šivilje.

Zaloga umetnih cvetic. Predtiskanje in vezenje monogramov ter vsakovrstnih drugih rizb. 907 (12)

Zmerne cene. — Trpežno blago.

Razširjajte „Bogoljuba“!!

Največja češka tvrdka za nakupovanje cenega posteljnega perja!

1 kg novega, sivega, skubljenega, dobrega gosjega perja 2 K; 1 kg bolj-šega 2.40 K, polbelega 2.80 K, belega 4. K, belega skubljenega 5.10 K, 1 kg izredno finega snežnobelega, skubljenega 6.40 K in 8. K; 1 kg sivega puha 6 K in 7 K; 1 kg belega puha 10 K; najfinejši prsni puh 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko. — **Dovršene postelje** bogato napolnjene, iz zelo gostega, jako trpežnega, rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinblaga, 1 **pernica**

180 cm dolga, 116 cm široka, z **dvema blazinama**, vsaka 80 cm dolga in 58 cm široka, napolnjena z lepim, mehkimračjim perjem 16 K, z izredno finim **polpuhom** 20 K, z najfinejšim sivim **puhom** 24 K; **posamezno pernice** po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; **blazine** 3 K, 3.50 K, 4 K. — Pošilja proti povzetju od 12 K višje franko. **S. BENISCH v Dešenici 766 Sumava, Češko.** — Zamenjava in frankovrnitev dopuščena, 2354 za neugajajoče se vrne denar. — Ceniki na zahtevo zastoj in franko.

Čitajte!

Čitajte!

Pravkar došla ogromna množina ostankov

za obleke in perilo na zalogo podjetja zvezdnih tkanin „Hermes“ v Ljubljani, Šelenburgova ulica štev. 5, v prvem nadstropju, na-proti glavne pošte.

Ostanki prodajajo se vsako sredo in soboto za skoro polovično ceno.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

LJUDSKA POSOJILNICA

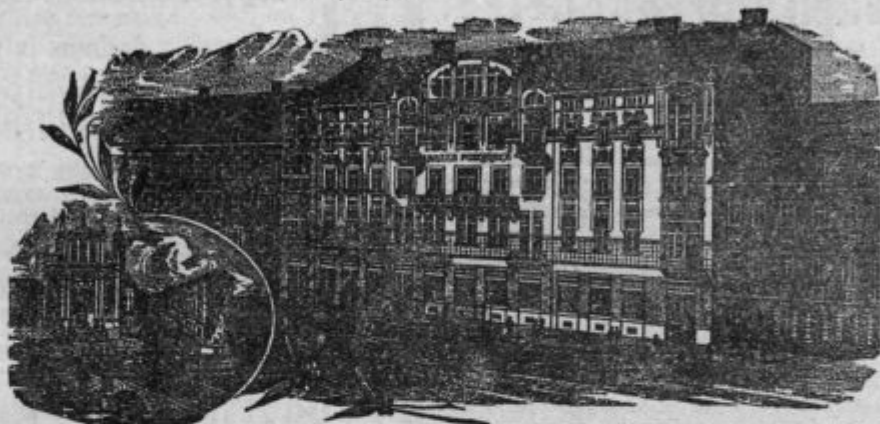
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadrugiški temveč tudi cela dežela Kranjska, in jih obrestuje po

4 $\frac{3}{4}$ $\frac{0}{0}$

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vložnih 100 kron čistih obresti 4-75 K na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1914 čez 22 milijonov K. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice brezpl. na razpolago.

Načelstvo.

Bogata zaloga 546

šivalnih strojev,
koles, pisalnih strojev

pri

Ivan Jax & sin

Ljubljana,

Dunajska cesta 17.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9
priporočata svojo največjo zalogo
zgotovljenih oblek za go-
spode, dečke in otroke in
novosti v konfekciji za
:: :: dame. :: 545 ::

Naše gospodinje! Zahtevajte vedno pri vseh trgovcih
Kolinsko kavino primes
u korist obmejnih Slovencev.